Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ... 21-нэй гарана | № 241 (14261) | 1973 оной октябриин 12, пятница | Сэн 2 мүнгэн

ТАНИЛСАГТЫ; Загарайн аймагай Эрхирэгэн совхозой 3-дахи отделениин Хотогор гэжэ газарта 8 haалишад хүдэлнэ. Эдэ haалишадай дунда Бутидма Цыдыповна Дондокова амжалтатай hайнаар ажаллана.

Коммунистка Бутидма Цыдыповна энэ жэлдэ 17 үнеэ харууhалхадаа үнеэн бүриhөө 2250 литр hү haаха гэhэн уялга абаа hэн. Мүнөө 1987 литр hү үнеэн бүриhөө haагаад байна.

Ажалай Улаан Тугай орденоор haяхан шагнагдаhан Бутидма Цыдыповна намарай, хабарай, үбэлэй долоон hара соо үнеэн бүриhөө 1400 литр hү haаха уялга абаба. Жэлэй дүүрэтэр Бутидма Цыдыповна эдэ уялгануудаа дүүргэхэб гэжэ найдуулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ; түрүү haалишан Бутидма Цыдыповна Дондокова.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ҮЛЭҺЭН ТАРЯАГАА ТҮРГЭНӨӨР ХУРЯАЯ, ҮРЭҺЭ ХҮРЭНГЭЕЭ ЯАРАЛТАЙГААР СЭБЭРЛЭЕ

...А ХУРЯАЛГЫН ТҮРҮҮШҮҮЛ

...ХА ДҮҮ ХОЁР

...ӨӨНЭЙ наран дурата ... юумэдэл зүүн ха... ...аhaа аалихан бул... ...лилюурма үргэн та... ...дэгүүр алтарhан ша... ...hулаханаар сасан ...наратай дулаан үдэр ...янзатай, тэнгэридэ ... үүлэн үгы, дооро ...үдхэн манан тунана. ...дэрынь hүниин тэн... ...ло үнгэртэр, шүүдэ... ...ар хүдэлөөшье hаа, ... Бадмаевич нара га... ...хада комбайнайнгаа ... үни хада ерэнхэй, ...айнгаа энэ тэрэ онь... ...зэрэлгэнүүдыень то... аршажа, шүрэб ... шангадхажа бай...

...үедэ тэрэнэй дүү, ба... ...байнер Очир Бадмае... ...тоциклаараа гүйлгэ... ...хажуудань пүс гэ... ...аба.

...тан ягаа эртэ ...Бил бултанhаа тү... ...ээб гэжэ hанаалби, ... тэрэнь дууграна. ...ндал нара дээрэ га... ...унтажа хэбтэхэмни ...аа. Мүнөөш яараа... ...тэхэеэ болёод бай... ...жэ Дамдин ахань ...бага зэмэлэн hагад

...ил даа, ахай, наран ...гаража, шүүдэршье ...таагүй байна ха ... гэжэ хэлээд, Очи... ...байнаа хүдэлгэхөөр ... эхилнэ.

...аабаб даа, шогложо ... — гэнэ ахань.

...вегүй Хара хадь... ...халюурма үргэн та... ...эрэ хэдэн комбай... ...баришанхай, хадагда... ...уудые суглуулжа. ...ябаа hэн. Тэдэнэй ...дүү хоёр Дамдин, Очир Тубановтанай комбайнууд бункер дээрээ багахан улаан тугхануудые намилзуулан ябаба.

Эдэ хоёрнай Бэшүүрэй совхозой дүй дуршэл ехэтэй, ажалша бэрхэшье, түрүү комбайнернууд гэжэ үнинэй суутай, хэр угай механизаторнууд юм. Тэдэнэй эсэгэ Тубан Бадмаев Гутэй нютагтаа түрүүшын тракторай бии болоходо, гушаад оной үеэр «булад хүлэгэй» жолоо барниhан, суутай солотой механизатор байhан. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай дүүрэhэн хойно, бүри пенсидэ гаратараа тэрэ тракторта хүдэлөө. Тиихэдэл Дамдин Очир хоёр хүбүүдынь бүри багаханууд байхадаа эсэгээ дахажа, газар хахалалсадаг, таряа хуряалсадаг байгаа. Тиигэжэ тэдэнэр эсэгынгээ зүргэ дахан, хоюулаа адли шахуу, 1947 — 1948 онуудай үеэр механизаторай курс дүүргэжэ, тракторист, комбайнер мэргэжэлтэй болоо. Тэрэ гэhээр бэе бэеhээ гээгдэхэгүй гэhэндэл нэгэшье жэлдэ таhалгаряагүй таряа хуряалгада хүдэлжэ ябанад.

— Дамдин ахайшье намайгаа ахижа гараа юм ааб за. Энэмнай республикын габьяата механизаторай нэрэ зэргэдэ хүртэhэн хүн гээшэ. Жэл бүри намдаа орхо доо нэгэ багал ехэ таряа хадаhан, хуряаhан байдаг. Теэдшье ахаяа ахижа урдань гараха гээшэмнай аягүй юм ааб даа, — гээд, Очир Бадмаевич энеэхэ юм.

Нёдондо таряа хуряалгын үедэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ Дамдин Тубанов совхоз соогоо эрхимлэжэ, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэhэн. Очир Бадмаевичынь совхозойнгоо хорёод комбайнернуудай дунда табадахи hуури эзэлээ. Энэмнай муу бэшэ үрэ дүн болоно.

— Таряа хуряалгын дүүрэхээ байхада, энэ жэлдэ гараа үбдэжэ, хэдэн үдэр haатааб. Тиигээгүй hаа, нилээд ехэ таряа хадаhан, хуряаhан байха hэм, — гэжэ Дамдин Бадмаевич уруу дуруушаг хэлэнэ.

Һаяхан совхозой дирекци, партком таряа хуряалга дээрэ дэлгэрhэн мүрысөөнэй hүүлэй арбан хоногой дүн гаргаа. Эндэ Новосретинкын бригадын бэрхэ комбайнер Савелий Федотов 7.300 центнер таряа сохёод, эрхимлэжэ ябана. Очир Тубанов хуряалгын эхилhэнhээ хойшо 430 гектар таряа хадажа, хуряажа, 5 мянга шахуу центнер ороохо сохёо. Мүн тэрэнэй аха Дамдин Бадмаевич тиимэшье холо гээгдээгүй.

Аха дүү хоёрой хүдэлдэг тракторно-таряан ажалай бригада (бригадирынь Анатолий Трупаков) совхоз соогоо жэлhээ жэлдэ үндэр баян ургаса абадаг юм. Байгша ондошье тус бригадын бүхы таряалан дээрэhээ гектарай 12—13 центнер, тиихэдэ Хара хадын нэлэнхы таряалан дээрэhээ гектарай 20 гаран центнер шэниисэ абтаа.

Энээндэ аха дүүнэр Тубановтанай хубита ехэ гэжэ hанагдана. Юуб гэхэдэ, эдэмнай үбэлдөө тракторта hуужа, газар дээрээ наг шэбхэ гаргана, саhа тогтооно. Хабар болоходо үнеэхил тракторта hуужа, газар хахална, сеялкэ шэрэжэ, үрэhэ тарина. Зундаа комбайнаа заhабарилаад, ургасаяа хуряана. Бүхэли жэл соол хүдэлнэ.

М. НАМЖИЛОВ.

Бэшүүрэй аймаг.

ҮРЭҺЭЕЭ БЭЛЭН БОЛГОО

Сентябриин эхээр үдэр бүри шахуу хура бороо орожо, мүн хажуугаарнь тарянай ургаса ёhoор эдеэшээгүй байжа, ургаса хуряалгын хүдэлмэрие нилээд гэдэргэ татаа. Удаань октябриин эхээр саhан ехэ ороод, тарянай ургасые дараа.

Иимэ орёо бэрхэтэй жэл болоошье hаань, Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой таряашад, механизаторнууд хүсэ шадалаа гамнангүй, ургаhан таряагаа гээлтэгүйгөөр хуряажа абахын түлөө үдэр hүнингүй тэмсэнэ.

Мүнөө таряа хуряалгын хажуугаар ажахын тоогууд дээрэ эршэтэ халуун хүдэлмэри бурьялна. Илангаяа колхозой түбэй тоог дээрэ (даагшань О. Вершинина) ерэхэ жэлэй тарилгын үрэhэ хүрэнгэ сэбэрлэхэ хүдэлмэри hайнаар эмхидхэгдэнхэй. Комбайнhаа гараhан нойтобор ороохые дары түргөөр ороохоной пультаар хиидхэжэ, мүн тусхай тухеэрэлгэтэй талмай дээрэ адхаад, доогурнь вентилятораар үлеэлгэжэ хатаана. Тэрэшэлэн «ОС-4,5,», «ОВП-20» машинануудаа үрэhэндэ хаагдаха ороохые хэдэн дахин сэбэрлэнэ. Тоог дээрэ бууhан бүхы 16 мянган центнер шэнэ ургасын гарнан гол түлэб хуу хатаагдаа, сэбэрлэгдээ.

Тоог дээрэхи хүдэлмэри гурбан халаанда эмхидхэгдэнэ. Тэрэнэй зээн эхэнэрнүүд М. А. Вершинина, Л. И. Вершинина, А. Т. Казанцева болон бусад hайнаар хүдэлнэ.

Энэ тоог дээрэhээ 4,5 мянган центнер үрэhэнэй ороохон hайнаар сэбэрлэгдэжэ, тарилгын шанарта хүргэгдөөд, амбаар, складта хаагдаа. Тиигэжэ тус бригада ерэхэ жэлэй тарилгын үрэhэ хааха түсэбөө дүүргэхээ байна.

С. ПАВЛОВ,
«Зэдын үнэн» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

ХҮНТЭЙН ТАРЯАЛАНДА ХҮЛГӨӨТЭЙ

Репортаж

Үнинэй комбайнер Александр Галсанов жолоодожо ябаhан адар томо талынтаа онгосые залажа, шэнэ мүртэ оруулха зуураа, захагүй нэмжыhэн шаргал шэниисынгээ поли хаймадан шэртэнэ. Тиигээд хойноо ябаhан комбайнертаа хандан;

— Энэ полиёо үглөөдэртөө хадажа дүүргэхэ гүбди? Яаhан ехэ шэнгеэр хабтайнаб. Мүнөөдэр оройхон болотор хүдэлэел, — гэжэ hүүхирэн хэлэбэ.

Хойнонь ябаhан Самоан Цыдыпов урдахи нүхэрэйнгөө хэлэhые ойлгоогүй хэбэртэй, урдахи мүрөө алдангүй комбайнаа жолоодожо, hүүл даран дабшана. Энэ поли дээрэ ажаллажа байhан зургаан комбайнернууд таряа хуряалгын эхилхэhээ урдахана дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялга абажа, шэнэ ургаса хуряаха хүдэлмэреэ түргэн болзорто, гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэхөөр колхозойнгоо бүхы механизаторнуудые уряалаа бэлэй. Энэ үүсхэлые ажахын таряашад hайшаан дэмжэжэ, таряа хуряалгаяа хахадлаhаар, поли дээрэхи hолоомоёо түргэн суглуулжа hүрилөөд, намарайнгаа паар хахалхаар шиидээ бэлэй.

Үдэшын наран улайра улайраhаар орьёл үндэр Бархан уулын саагуур хоргодожо, газаа бүрүүл боложо захалба. Теэд Хүнтэйн таряалан дээрэ ажаллажа ябаhан комбайнернууд харанхы болохотой адли онгосынгоо урдахи фарнуудаа аhаажа, хадажа байhан мүрөө гэрэлтүүлбэ. Механизаторнууд хэды эсэбэшье, бэеэ тэсэмгэйгээр барижа, комбайнуудаа нэгэ жэгдээр дабшуулна. Наранай орожо, газаа харанхы болоходо гэнтэ хүйтэн шэлгеэр үзэгдэхэ юм. Теэд комбайнернууд үдэшын жабарта хэды үлеэлгэбэшье, даамайгаар ажаллана. Уданшьегүй хюруу унажа, үүсхэлшэ механизаторнууд ажалаа дүүргэхэ баатай болоо hэн.

Байгша оной зун хура бороотой байжа, тарянаинь хэды hайнаар ургабашье, жэгдэ бэшээр эдеэшээ. Тиихэдэ hүүлэй үедэ зарим полиинь шэниисэ үндэрөөр ургаhандаа надхан унажа, хадахадань нилээд хүшэр бэрхэшээлтэй байба. Гэбэшье энэ бригадын механизаторнууд таряагаа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абахын тула комбайнуудтаа тусхай түхеэрэлгэ тодхоhон байна.

Таряа хуряалгада ажаллагшадые урмашуулжа, хүсэл зоригыень улам бадаруулхын тула колхозой правлени социалис ... гөө гуримые урданайхнаа нилээд хубилгажа зохёогоо. Жэшээлбэл, хараалагдаhан даабаряа үлүүлжэ, абаhан уялгаяа сүм дүүргэгшэдтэ чемпионой ягаан торгон хадаг нэмэрүүлэгдэжэ, Хүндэлэлэй грамота, «Иж-Юпитер» мотоциклай хахад сэндэ хүрэмөөр мүнгэн шан барюулагдаха. Хоёрдохи hуурида гараhан комбайнер аяншалгын путёвкоор шагнагдаха, удаадахи гурбадахи hуури эзэлэгшэдэ аршаанда амарха путёвко барюулагдаха байна. Тиигэжэ түрүү hууринуудые эзэлhэн механизаторнууд колхозойнгоо Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэхэ гуримтай.

Һүүлэй дүнгөөр комбайнернууд Шанюшка Занаев, Бубей Арамхиев, Сангади Раднаев, Марк Маланов гэгшэд эрхимлэжэ урмашуулагдаа. Эдэ нүхэднай үдэрэйнгөө нюрмо 110—200 процент дүүргэдэг байhан юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ ...ой комбайнернууд таряа хуряалгаяа дүүргэхын түлөө үсэд нэтэрүүгээр шармайн оролдожо байнхай.

В. ГАРМАЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Хурамхаанай аймаг, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз.

САГАЙ УЛАРИЛ БА ТАРЯА ХУРЯАЛГА

Сентябриин hүүлшын арбан хоногто сагай уларил ямар байгааб, таряа хуряалгада ямараар нүлөөлөөб? Гол түлэб шииг нойто багатай, наратай сэлмэг үдэрнүүд тохёолдоо. Энэ арбан хоногто агаарай температура дунда зэргээр 4—6 градус дулаан байгаа. Энэмнай нёдондо жэлэйхиhээ 1—2 градусаар дулаан байhан болоно. Арбан хоногой тэн багта наран игаажа дулаараа. Агаарай температура 18—23 градуста хүрэhэн байна. Хойто аймагуудта 12—17 градус дулаан болоо. Гэбэшье hүниндөө жабартай сэлгёэн хоножо, 2—7 градус хүрэтэр хүйтэрөө. Хойто болон баруун урда аймагуудай зарим нютагуудта 9—12 градус хүйтэн болоhон байха юм. Арбан хоногой эсэс багта газарай хүрьhэн 2—5 сантиметрээр хүрөөд хонодог болоо.

Декадын эхиндэ hүүл багта гол түлэб шииг нойтон ороhон байна. Зарим нютагуудта шара саhан ороо. Урда болон баруун-урда аймагуудта 2-hoo 8 миллиметр хүрэтэр, бэшэ аймагуудта 25—30 миллиметр саhа бороо худхаржа байжа ороhон байха юм.

Арбан хоногой 8—9 үдэрынь наратай дулаан боложо, таряа хуряалгада, намарай паар хахалалгада таатай зохид байгаа. Гансал сентябриин 22—23-най үдэрнүүдтэ шииг нойтон орожо, haлхин шангадажа, таряа хуряалгые haатуулан алдаа.

Сентябриин hүүлшын арбан хоногой туршада Сэлэнгэ мүрэндэ шудхадаг гол мүрнүүд нэгэ жэгдээр татажа, сүүдхэдээ 2—10 сантиметрээр hууhан байна. Зүгөөр Сэлэнгэ мүрэнэй уhан Хяагтын адаг, Новоселенгинск шадар haбаhaa халиhан заидаа байгаа. Сүхэ голоор суднаар элдэб ашаа зөөхэдэ таатай байгаа.

Л. ГОНЧАРОВА,
сагай уларил шэнжэлдэг инженер.

...НЭЭ ТАСС-ҺОНИН

СОВЕТ ЯПОН ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД ҮҮРЭБЭ

...ССС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. ...невэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай, ...эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, ...Премьер-Министр ...Танакын, Японой гадаадын хэрэгүүдэй министр ...ирын хоорондын хөөрэлдөөнүүд октябриин 10-да ... соо дүүрээ.

...ет-япон хүршэ ёhoной ... саашадань хүг..., бэхижүүлгэдэ хабаатай олон асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Совет талаhaa — КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. М. Александров, СССР-hээ Японд байдаг элшэн сайд О. А. Трояновский, япон талаhaa — МИД-эй секциин начальник Х. Арай гэгшэд хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаба.

Хөөрэлдөөнүүд бүтэмжэтэй, хани ёhoной оршон байдалда үнгэрөө.

Хөөрэлдөөнүүдэй дүн тухай хамтын коммюнике тунхаглаха гэжэ хоёр тала хэлсээ.

(ТАСС).

ЯПОНОЙ ПРЕМЬЕР-МИНИСТР МОСКВАҺАА МОРДОБО

Японой Премьер-Министр Какуэй Танака орондоо бусахын тула октябриин 10-да Москваhaa мордобо. К. Танака Советскэ правительствын уряалаар, албанай хэрэгээр СССР-тэ ерэhэн юм.

Японой ба Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудай хиидхэгдэhэн Внуковска аэродром дээрэhээ Какуэй Танакые СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо К. Т. Мазуров, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, СССР-эй министрнүүд болон бусад тушаалтад үдэшэбэ.

Ниидэлгын талмай дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаагдаад, Японой ба Советскэ Союзай гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдөө.

Какуэй Танака А. Н. Косыгинтай хамта совет сэрэгүүдэй жагсаалай урдуур гараба.

Ниислэл хотын ажалшадай түлөөлэгшэд Японой парвительствын толгойлогшые аэродром дээрэhээ үдэшөө.

Автомашинануудай кортежэй дабшаhан проспектнүүд ба талмайнууд Японой ба СССР-эй гүрэнэй тугуудаар, амаршалгын транспарантнуудаар шэмэглэгдэнхэй байба.

Правительствынгаа толгойлогшые СССР-тэ үдэшэжэ ерэлсэhэн Японой гүрэнэй ажал ябуулагшад Японой Премьер-Министртэй хамта бусалсаба. (ТАСС).

...ВЕТ-ЯПОН ДОКУМЕНТНҮҮДТЭ ...Р ТАБИГДАБА

...ябриин 10-да Кремлэй Ехэ ордон соо совет-... документнүүдтэ гар ...даа.

...вет-япон хамтын мэ...эдэ совет талаhaa — ...Р-эй Министрнүүдэй ...эй Түрүүлэгшэ А. Н. ...гин, СССР-эй гадаадын хэрэнүүдэй министр ...А. Громыко, япон тала... — Японой Премьер-Министр К. Танака, Японой гадаадын хэрэгүүдэй министр ...Охира гар табиба.

...учно-техническэ харилсаа холбоон тухай СССР-эй ...ительствын ба Японой ...ительствын хоорондын ...оро, эрдэмтэд болон ... хүдэлмэрилэгшэдые ...алсэхэ тухай, информа... материалнуудые та... тухай, хуулита ёhoор хэблэгдэhэн ном hударнуудые абалсаха тухай бэшэгүүдтэ, аяншалан ниидэдэг шубуудые, барагдаха аюулда орожо байhан шубуудые, тэдэнэй амидардаг газарнуудые сахин хамгаалха тухай СССР-эй правительствын ба Японой правительствын хоорондын конвенцидэ гар табигдаа.

Документнүүдэй гар табилгын үедэ; совет талаhaa — нүхэд Л. И. Брежнев, К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор Н. К. Байбаков, В. Н. Дымшиц, В. А. Кириллин, М. А. Лесечко, В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, З. Н. Нуриев, Л. В. Смирнов, Н. А. Тихонов, СССР-эй министрнүүд К. И. Галаншин, Т. Б. Гуженко, А. А. Ишков, Н. С. Патоличев, А. В. Сидоренко, Н. В. Тимофеев, Е. А. Фурцева, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагшанар А. М. Александров, А. И. Блатов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын туhалагшанар Б. Т. Бацанов, А. К. Горчаков, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. П. Фирюбин, Эрдэм болон техникын талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Д. М. Гвишиани, СССР-hээ Японд байдаг элшэн сайд О. А. Трояновский болон бусад тушаалтад; япон талаhaa — гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшын орлогшо К. Цуруми, Японhoo Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд К. Ниидзэки, Японой МИД-эй департаментын директор В. Овада болон бусад тушаалтад байлсаа.

(ТАСС).

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хабаадаhан, областиин партийно-ажахын эдэбхитэдэй суглаан гүрэндөө ороохо таряа ехээр тушааха уялга абаhан юм. Эхэ ороной амбаарта 5.100 мянган тонно гэхэ гү, али 311 миллион пүүд тарян тушаагдажа, тэрэ уялгань нэрэтэй солотойгоор дүүргэгдэбэ. Арадай ажахын түсэбhөө гадуур 100 миллион үлүүтэй пүүд тарян тушаагдаа. Иимэ ехэ ороохо тарян область дотор анха түрүүшынхеэ тушаагдаа. Шэниисэ, ороохото-бобово, тэжээлэй ургамалнуудые худалдаха түсэбүүд нилээд үлүүлэн дүүргэгдээ, тэрэшэлэн 496 мянган тонно гэхэ гү, али түсэбөөр хараалагдаhанhaa 2,6 дахин ехэ шара будаа худалдагдаа. Гүрэндэ таряа худалдалга үргэлжэлhөөр.

Саратовай 311 миллион пүүд тарян эхэ ороной амбаарта оруулагдаа

Чилиин арадтай hаналаа нэгэдэн дэмжэлгын митинг

Чилиин арадтай haналаа нэгэдэн дэмжэхэ бүхы Москвагай митинг октябриин 10-да, Союзуудай байшангай Колонно зал соо болобо.

Тус митингдэ нүхэд Б. Н. Пономарёв, И. В. Капитонов, партийна, Соведүүдэй, профсоюзна эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, амгалан байдал хамгаалха хүдэлөөнэй мэдээжэ ажал ябуулагшад хабаадаба.

КПСС-эй МГК-гай секретарь Л. Н. Греков митинг нээгээ. ВЦСПС-эй секретарь В. И. Прохоров, байрын гэрнүүдые баридаг гурбадахи комбинадай хабсаргагша В. Г. Сосов, Педагогикын эрдэмэй академиин вице-президент, Совет эхэнэрнүүдэй комитедэй гэшүүн А. Г. Хрипкова, ВЛКСМ-эй МГК-гай нэгэдэхи секретарь С. А. Куприев, уран зохёолшо А. Б. Чаковский, тэрэшэлэн Чилиин Компартиин Центральна Комитедэй Политкомиссин гэшүүн В. Тейтельбойм гэгшэд үгэ хэлээ.

Суглаагшадай бүгэдын дуугаар баталан абаhан шиидхэбэри дотор Чилиин хархис этэгээдүүлэй контрреволюционно ябуулганууд эрид буруушаагдаад, Чилиин патриодуудые мүрдэхэ хашахаяа дары болихо, Чилиин Коммунис партиин Генеральна секретарь Луис Корвалание сүлөөлхэ эрилтэ табигдаба.

Сальвадор Альендиин дурасхаалда

Чилиин ажалшадай хэрэгэй түлөө эрэлхэг тэмсэлшэ Латиин Америкэдэхи сүлөөрэлгын империализмда эсэргүү хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, «Арадуудай хоорондын эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат Сальвадор Альендиин дурасхаалые мүнхэлхэ зорилгоор, совет ниитын эмхинүүдэй дурадхалай үндэhөөр, Москва хотын үйлсэнүүдэй нэгэндэ Сальвадор Альендиин нэрэ үгэхэ, бүтээгдэжэ байгаа далайн суднануудай нэгые тэрэнэй нэрээр нэрлэхэ, президент С. Альенде тухай документальна фильм гаргаха, тэрэнэй портредтэй почтын марка гаргаха, тэрэшэлэн С. Альендиин хэлэhэн үгэнүүдые ород хэлэн дээрэ оршуулжа хэблэхэ гэhэн шиидхэбэри абтаа.

ПОЛЬШЫН СЭРЭГҮҮДЭЙ 30 ЖЭЛЭЙ ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Ниислэл хотын олониитын түлөөлэгшэдэй ба Московско гарнизоной сэрэгшэдэй суглаан

Совет зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дайшалхы үнэн союзник — Польшын Арадай сэрэгэй 30 жэлэй ой октябриин 12-то гүйсэхэнь. Советскэ Союзай ажалшад, Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгшэд, социалис хани нэгэдэлтэ бусад оронуудай арадууд болон арминууд энэ гайхамшаг ойе поляк арадтай, тэрэнэй сэрэгшэдтэй хамта тэмдэглэжэ байна. Энээндэ зорюулагдаhан зарлагдаhан, ниислэл хотын олониитын түлөөлэгшэдэй, Московско гарнизоной сэрэгшэдэй суглаан Совет Армиин Түбэй театр соо октябриин 10-да болобо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй обороны министр А. А. Гречко, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Д. Ф. Устинов, СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй түрүүлэгшэ А. П. Шитиков, СССР-эй обороны министрэй нэгэдэхи орлогшо, Варшавска договорто хабаатай гүрэнүүдэй Нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша И. И. Якубовский, Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой Главна политическэ управлениин начальник А. А. Епишев, Соведүүдэй ба гүрэнэй бусад элитэ ажал ябуулагшад, сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэд, ниислэлэй олониитын түлөөлэгшэд суглаанай президиумдэ hууба. ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо К. Ольшевский — Польшын сэрэгэй гушан 30 жэлэй ойн hайндэртэ хабаадахаяа Москва ерээн, Польшын Арадай Республикын делегациин толгойлогшо, делегациин гэшүүд айлшадай дунда бии.

Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо В. Л. Исаев суглаа нээбэ.

СССР-эй обороны министрэй орлогшо, газарай сэрэгүүдэй ахамад командалагша, армиин генерал И. Г. Павловский Польшын Арадай сэрэгэй 30 жэлэй ойдо зорюулhан элидхэл хээ.

Тэрэшэлэн Совет-поляк хани барисаанай бүлгэмэй хамтын гэшүүнэй — «Серп и Молот» заводой хүдэлмэрилэн И. К. Кацепов, РСФСР-эй Верховно Соведэй нэрэмжэтэ юрэнхы сэрэгүүдэй командна дээдэ училищиин отделениин командир — сержант С. М. Горяницин гэгшэд суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ. Польшын Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо К. Ольшевскиин үгэ хэлэхэдэнь, суглаанда хабаадагшад ехэ анхаралатайгаар шагнаа.

(ТАСС).

АЖАЛАЙ КОЛЛЕКТИВЭЙ ҮҮРГЭ ЕХЭ

(Партиин райкомой пленум дээрэһээ тэмдэглэл)

КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой ээлжээтэ пленум һаяхан болобо. «Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ ажалай коллективүүдэй үүргэ дээшэлүүлхэ талаар аймагай партиина организациин зорилгонууд тухай» асуудал пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Партиин райкомой хоёрдохи секретарь Р. Х. Жамсаранов энэ асуудалаар элидхэл хээ.

Аймагай партиина организациин хүтэлбэри доро олохон коллективүүд урдахи зорилгонуудаа жэл бүри үлүүлэн дүүргэдэг. Жэшээнь, малшадай Бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүнгөөр аймаг дотор ажалай арба гаралга коллективүүд КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй болон облпрофсоведэй дамжуулгын улаан тугта, мүнгэн шанда хүртөө. Колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ Социалис Ажалай Герой Е. В. Ивановой хүтэлбэрилдэг «Искра» колхоз эрхимлэжэ ябана. Тус ажахын үйлэдбэриин коллективүүд эбтэй эетэйгээр ажалладаг, абаһан түсэб-уялгануудаа жэл бүри үлүүлэн дүүргэдэг.

Малшадай Бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүнгөөр аймагай ажахынуудһаа 36 хүн эхэ ороной орден, медальнуудта хүртөө. Парги, правительствын үршөөл ханрада хүртэгшэдэй зэргые Ленинэй ордендо хүртэһэн «Авангард» совхозой Алташын-Адагай фермын һаалишан Ц-Д. Улзытуева толгойлно. Аймагай һаалиин фермэнүүдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ «Забайкалец» совхозһоо Ф. К. Носковой даадаг түбэй фермын коллектив эрхимлэжэ ябана. Коммунист Носковой хүтэлбэрилдэг энэ фермын эбтэй эетэй коллектив һү һааха, гүрэндэ худалдаха жэлэй даабари сентябриин 20-доор дүүргэһэн тухайгаа элидхээ. Үйлэдбэриин түрүү имэ коллективүүд олон.

Зүгөөр, дутагдалнууд олон. Манай урагшаа дабшалтые али зэргээр һаатуулдаг юумэндэ гол анхаралаа хандуулха зэргэтэйбди, гэжэ элидхэлшэ хэлэнэ. Энэ талаар Суулгын, «Авангард», «Одон», «Забайкалец» совхозуудай, «Коммунизм» колхозой, барилгын предприятинуудай олохон коллективүүд мүнөөнэй эрилтэдэ хүрэмөөр ажалланагүй гэжэ шүүмжэлэгдэбэ. Жэшээнь, гүрэндэ мал ажалай продуктнуудые худалдаха табан жэлэй түсэб хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байһан «Коммунизм» колхозой хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд шангаар шүүмжэлэгдээ.

Ажалай коллектив хадаа хүн бүхэниие хүмүүжүүлдэг, эбтэй эетэйгээр хамта ажаллаха, амжалта түйлаха һургуули болодог гэжэ үгэ хэлэхэдээ, «Родина» колхозой партийна организациин секретарь В. Н. Колобков, Хүсөөтын сельскэ Соведэй түрүүлэгшэ Б-С. Базаргармаев гэгшэд тэмдэглэбэ.

— Хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хадаа саг зуура бэшэ, харин үргэлжэ ябуулагдаха ажал мүн. Манай сельсоведэй дэбисхэр дээрэ аймагай эгээн захын «Одон» совхоз түбхинэнхэй. Теэд совхозоймнай культурна ажаһуудалай болон үйлэдбэриин барилганууд мүртэйгөөр хэгдэнэгүй. Дунда һургуулиин байшангай һуури гурбан жэл соо табижа дүүргэдэгүй байһаар. Соёлой байшан шэнээр барихаар болоо. Хүсөөтэ, Шэнэһэтэ тосхонуудай ажаһуугшад мүнөө хүрэтэр сэнхир экран хараха аргагүй байна. Энээн тушаа республикын, аймагай газетэнүүдтэ, партиин райкомдо оло дахин бэшэһэн, гомдол оруулһан байхабди. Туһа болоногүй, — гээд Хүсөөтын сомоной Соведэй түрүүлэгшэ Б-С. Базаргармаев хэлэбэ.

Малшадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүнгөөр Ленинэй ордендо хүртэһэн «Авангард» совхозой Алташын-Адагай һаалиин фермын һаалишан Ц-Д. Улзытуева үгэ хэлэхэдээ, коллективэйнгээ дунда ябуулагдадаг хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тухай хөөрэбэ. Фермэдэ байгуулагдаһан партийна бүлэг һаалишад, тугалшад, үхэр адуулагшадай дунда мүрысөө эмхидхэдэг, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг, ажалай журам эбдэгшэдтэй шангаар тэмсэдэг. Һарадаа нэгэ удаа сугларжа, хүдэлмэриингөө түсэб табидагбди. Һү һааха, гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ уялга заатагүй бэелүүлхэбди.

Үйлэдбэри дээрэ шэнэ онол арга хэрэглэхэ, нэбтэрүүлхэ тушаа үйлэдбэриин управлениин мэргэжэлтэд, колхоз, совхозуудай экономистнууд анхаралаа багаар хандуулна гэһэн шүүмжэлэл пленум дээрэ хэгдээ. Жэшээнь, «Родина» колхозой партийна организациин секретарь В. Н. Колобков үгэ хэлэхэдээ, М. Бикмулинай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадые ажахын тоосооной гуримда оруулжа, механизаторнуудай ажалай түлбэриие наряад хаангүй түлэдэг болгохо гэһэн дурадхалые колхозой экономистнууд, үйлэдбэриин управлениин мэргэжэлтэд анхаралда абаагүй. Гэбэшье тус бригадын коллектив ерэхэ жэлдэ шэнэ гуримаар ажаллаха гэжэ шиидэнхэй. Саашадаа колхозоймнай тракторна бүхы бригаданууд иимэ гуримаар ажалладаг болохо гээд тэрэ найдуулба.

«Коммунизм», «Знамя Ленина» колхозуудай, Суулгын, «Забайкалец» совхозуудай комсомолшууд, залуушуулай дунда эмхидхэлэй, хүмүүжүүлхы хүдэлмэри эрид һайжаруулха хэрэгтэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй, дунда зиндаанай хүтэлбэрилэгшэдэй бэелүүлхэ үүргэнь угаа ехэ.

Коллективэй гэшүүдые коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ Череповецкэ металлургическа заводой хүтэлбэрилхы, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хэр хабаададаг тухай КПСС-эй ЦК-гай абаһан тогтоол соо энээн тухай онсо тэмдэглэгдэнхэй.

Пленум дээрэ районой партийна конференци зарлаха тухай, партийна организацинуудһаа делегадуудые түлөөлхэ нормо тухай асуудал харагдаа. Районой партийна конференци байгша оной декабрь һарада зарлаха гэһэн тогтоол абтаа.

Пленум зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

ҺАЙТАЙ, МУУТАЙШЬЕ

Улаан-Үдын авиационно заводой коллектив байгша оной түрүүшын хахад жэлэй даабари амжалтатайгаар бэелүүлээ. Ажалай бүтээсэ 1,2 процентээр дээшэлүүлэгдэжэ, продукциин өөрынь үнэ 0,27 процентээр доошолуулагдаһан байна.

Ю. Н. Васильев, В. П. Белов, Г. А. Андреев, И. Д. Клименко гэгшэдэй даадаг коллективүүд һара бүриингөө даабари үлүүлнэ. Заводой түбэй котельнын, модоной заводой болон типографиин коллективүүд социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ, түрүү зэргэдэ ябана.

Һайн шанартай продукци улам ехээр бүтээн гаргахын тула заводой хүдэлмэришэд эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа байна. Арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ, шэнэ онол арга үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхэ гэжэ олохон хүдэлмэришэд оролдоно. Слесарьнүүд В. П. Темников, В. Ф. Куряев, хэбшэн А. Н. Арсентьева, шэрдэгшэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат О. В. Маханчеева, вагранщик Н. С. Филиппов гэгшэд халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Ажалай түрүүшүүлһээ жэшээ абаһан бэшэшье олон хүдэлмэришэд уялгаа үлүүлэн дүүргэнэ.

«Заводой эрхим мэргэжэлтэ» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө жэл бүри конкурс үнгэргэгдэнэ. Энэ конкурсдо заводой эрхим токарьнууд, слесарьнүүд, фрезеровщигууд хабаадалсадаг. Байгша оной май һара соо үнгэргэгдэһэн конкурсдо 230 хүдэлмэришэд хабаадалсаһан. Слесарь В. В. Кашин, В. В. Фёдоров, токарь М. Ф. Мальцев, А. В. Рыжаков, фрезеровщик В. Г. Воробьев, Д. В. Бутаков гэгшэдтэ «Заводой эрхим мэргэжэлтэд» гэһэн нэрэ соло олгогдоо бэлэй. Хүдэлмэришэдэй мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ талаар бэшэшье олон хэмжээ ябуулганууд хэгдэжэ байдаг.

Хүдэлмэришэдэй хүдэлдэг газарые ажал хэхэдэ таарамжатай зохид болгохо талаар ехэ ажал хэгдэнэ. Жэлэй эхинһээ энэ хүдэлмэридэ 60 мянган түхэриг гаргашалагдаа. Тиигэжэ һаадгүйгөөр хүдэлхэ арга олгогдоно. Хүдэлмэриин сагые зүбөөр хэрэглэжэ, продукци бүтээн гаргалгые ехэдхэжэ байна. Халаанай даабари үлүүлэн дүүргэдэг хүдэлмэришэдэй, бригадануудай, цехүүдэй тоо улам олошорһоор.

Мүнөө халаан бүриин дүн согсологдожо, шэнжэлэл хэгдэдэг болонхой. Муу шанартай продукци бүтээн гаргажа, гээгдэлдэ орохоёо байгаа коллективтэ саг дары туһаламжа хүргэгдэдэг, зүбшэл заабари үгтэдэг байха юм. Эрхим амжалта түйлаһан коллективүүд мүнгэн шанда хүртэжэ, заводой Хүндэлэлэй самбарта гаргагдана. Мастер В. В. Односторонцев, Н. И. Третьяк, Н. М. Кузьменко гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг участогуудай коллективүүдэй нэрэ соло мүнөө заводой Хүндэлэлэй самбарые шэмэглэнэ.

Социалис мүрысөөнэй ябасые хараад үзэхэдэ, хамаг юумэн һанаһанда хүрэмөөр хэгдэнэгүй гэхээр. Зарим цехүүдэй хүтэлбэрилэгшэд ажал эмхидхэхэ, эдэбхи үүсхэл гаргаха энэ шухала хэмжээ ябуулгые хэрэг-

ҮҮСХЭЛ ГАРГАГШАД

АНХАРАЛ, ОРОЛДОЛГЫН АШААР

Семен Иванович Маковейн даадаг бригада локомотив-вагон заһабарилгын завод дотороо эгээл эдэбхитэ үүсхэлтэй гэжэ тоологдодог. Табан жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхэ мүрысөө дэлгэрүүлһэн энэ бригада түсэбөөр хараалагдаһан зарим даабаряа дүүргэжэ шадаа.

Бригада алмалта, арьбалалтын гурим наринаар сахидаг, элдэб материал, детальнуудые алмадаг болонхой. Табан жэлэй эхинһээ хойшо бригада 32 мянган түхэригһөө үлүүтэй детальнуудые алмажа, социалис уялгаар хараалагдаһан арьбалалта хэһэн байна.

Түрүү коллектив өөрын ямар «нюусатайб» гэжэ һонирхообди. Теэд тэдэнэр хадагалжа ябаһан ямаршье «нюусагүй», харин баян дүй дүршэлтэй байба. Тэрээн тухайгаа бригадиршье, бригадын бусадшье гэшүүд һонирхоһон зондо хөөрэжэ үгэдэг, ажалаа харуулдаг, танилсуулдаг юм.

— Бидэнэр тусхай дэбтэртэйбди. Заһабари хэхэ техническэ нормын ёһоор ямар материал, деталь хэрэглэхэ ёһотойбибди, хэды зэргын материал, деталь складһаа абтааб, хэдынь хэрэглэгдээб — дуугаан дэбтэр соогоо бэшэнэбди. Хэды зэргын, ямар юумэнэй гаргашалагдаһаниинь һарын дүүрэхэдэ согсологдоно, — гэжэ нүхэр Маковей хөөрэнэ.

Энэ дүн гаргахада, һара бүхэндэ алмалта хэгдэһэн байдаг. Ямар аргаар? Энэ асуудалда харюусажа үзэе.

Бригадын гэшүүн бүхэн түлишын аппаратурын үзел, комплект задалхадаа, деталь бүхэниие нарин нягтаар шалгадаг, заһабарилжа, дахин хэрэглэжэ болохоор зүйлнүүдые илгажа абадаг. Тэдэниие өөһэдөө шэнэлхэн заһабарилха аргагүй һаа, бусад участогуудта үгэнэ. Хуушарһан детальнуудые заһабарилжа хэрэглэхэ гээшэ бригадын наринаар сахидаг нэгэ эрилтэ болонхой.

Семен Иванович хайрсаг нээжэ, зэд сахаригуудые гаргажа харуулна. Нэгэ үедэ эдэ сахаригууд ехээр дуталдажа, ажалдань ехэ һаад ушаруулагша бэлэй. Складта хаа-яа байдаг ушарһаа заһабариин бүхы ажал һаатуулдаг байгаа. Семен Иванович тэдэниие удаан шэнжэлһэн байна. Шэнэ, мүн хуушан сахаригуудые зэргэсүүлэн хаража, хэр ехээр элэдэг, муудадаг байһыень шалгаа. Теэд тэдэнэй ехээр элэдэггүй байһыень деталь нуудые задалха бүрөө обёороо. Тэдэниие дахин хэрэглэхэдэ яахаб? Иимэ асуудал тэрэнэй ухаанһаа һалаагүй. Тиигэжэ хуушан сахаригууд клапан суглуулгада дахин хэрэглэгдээ. Хэды дахин шалгалта гараһанай удаа энэ деталь заһабарилгада хэрэглэгдэжэ, үшөө нэгэ болзор соо хүдэлгэгдэдэг болоо. Мүн аккумуляторай нэгэ часть дуталдажа, ажалгүй миин байха саг яһала гарагша һэн. Тэдэниие хромоор хушажа, дахин хэрэглэжэ болохо байһаниинь шалгагдаа. Эдэ хуушарһан детальнуудай хэрэглэлһээ гараһан тухай нэгэшье гомдол түмэр замай харгыһаа, локомотивуудай машинистнуудһаа абтаагүй.

Хэрэглэгдэһэн хуушан детальнуудые заһабарилжа дахин табихын тула зориг хэрэгтэй байгаа гэхээр. Мүн заһабари хэхэ технологи һайн мэдэхэ шухала һэн. Хуушан зүйлнүүдые хэрэглэгты гэһэн захиралта, заабари дээрэһээ хэншье үгөөгүй. Болзор соогоо хэрэглэгдэһэн детальнууд инструкциин ёһоор һэлгэгдэхэ ёһотой юм. Харин запасной частьнуудай дуталдадаг дээрэһээ ажалаа зогсоохо ушарай оло дахин дайралдадаг байһые булта мэдэдэг һэн.

Нүхэр Маковей инструкци һайн мэдэдэгшье һаа, детальнуудые дахинаа хэрэглэдэг болоо. Тиигэжэ олон деталь шэнэдхэн заһабарилагдаа. Жэжэ бужа зүйлнүүдтэ ээзн ёһоор хандаһанай. алмалта, арьбалалта хэхэ гэжэ анхараһанай ашаар ганса нэгэ кварталай туршада 4500 түхэригэй запасной частьнууд алмагдаһан байна.

Тиигэжэ бригада табан жэлэй эхинһээ хойшо 32 мянган түхэригэй алмалта хээ. Түлишын аппаратурын муугаар заһабарилагдаһан, али нэгэ деталиин болзорһоо урид эбдэрһэн тухай нэгэшье гомдол энэ болзор соо түмэр замшадһаа абтаагүй.

Мүрысөө үүсхэгшэд шэнэ онол арга үйлэдбэридөө үргэнөөр нэбтэрүүлнэ. Тиихэтэй хамта ажалай шанар тухай ехэ анхарал хандуулна. Бригадын заһабарилһан үзел, агрегадай шанар ходо һайн байдаг. Тэдэнэй продукци хэдэн жэлэй туршада ямаршье ажаглалтагүйгөөр абтана. Бригадын гэшүүн бүхэн дүй дүршэлтэй болонхой, һэшхэлэйнгээ зэргээр ажаллана. Эгээл бэрхэ, дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэд продукцияа өөһэдынгөө тамгаар тушаана.

Ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, бүтээсыень дээшэлүүлхэ, һайн шанартайгаар дүүргэхэ гэһэн зорилго хүн бүхэнэй урда табигдадаг. Нүхэд Маковей бригадынгаа ажал зүбөөр эмхидхэхэһээ гадна, эдэбхи үүсхэл гаргаха, шэнэ юумэ үүсхэхэ һайн жэшээ хүдэлмэришэдтөө харуулна. Тэдэнэр өөһэдынгөө хүсөөр ажалай эмхидхэл һайжаруулаа, шэнэ онол арга хэрэглэдэг болоо.

Тэдэнэй хэрэглэдэг станогууд бултадаа шахуу нарижуулан һайжаруулагдаа. Бригадын гэшүүд өөһэдынгөө хүсэ шадалаар тэдэниие шэнэдхэн байгуулһан юм. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын тула хэдэн оньһон түхеэрэлгэ зохёогдоо.

Түлишын насосой деталь шалгаха стенд урдань ехэ таагүй һэн. Деталь шалгахадаа, тэрэниие дээрэ үргэжэ стенддэ мушхан тааруулха, шүрэб боолтоор холбохо хэрэгтэй байгаа. Гар хүсөөр энэ ажал хэхэдэ, ехэ саг һаладаг бэлэй. Семен Иванович заводой үнинэй слесарь Михаил Федорович Погореловтэй хуушан стенд нарижуулха гэжэ шиидэһэн байна. Тэдэнэр гарай хүсөөр хэгдэдэг бүхы ажал оньһожоруулжа шадаа. Мүнөө автомат аргын ашаар деталь стенддэ холбогдодог болоо. Тиигэжэ ажалай гаргаша ехээр хороогдоһон байна. Урдань деталь стенддэ тааруулан холбохододо, 8—9 минута һаладаг һаа, мүнөө энэ ажал оройдоо 30 секунда соо бүтээгдэнэ.

С. Н. Маковей, М. Ф. Погореловтэй урлан нарижуулгын энэ ажал стендын бүтээсые аяар 10 дахин дээшэлүүлбэ ха юм. Индикаторна крануудай, форсункын, туршалга- шалгалтын бусад узелнууд дууһан нарижуулан һайжаруулагдаа. Тиигэжэ бригада өөһэдынгөө хүсэ шадалаар гарай ажал оньһожоруулһан байна. Ажалай саг дэмы һалгаха ушар усадхагдаа. Түлишын аппаратура заһабарилха ажалай гаргаша хоёр жэлэй хугасаада 23 часаар хороогдоһон байна.

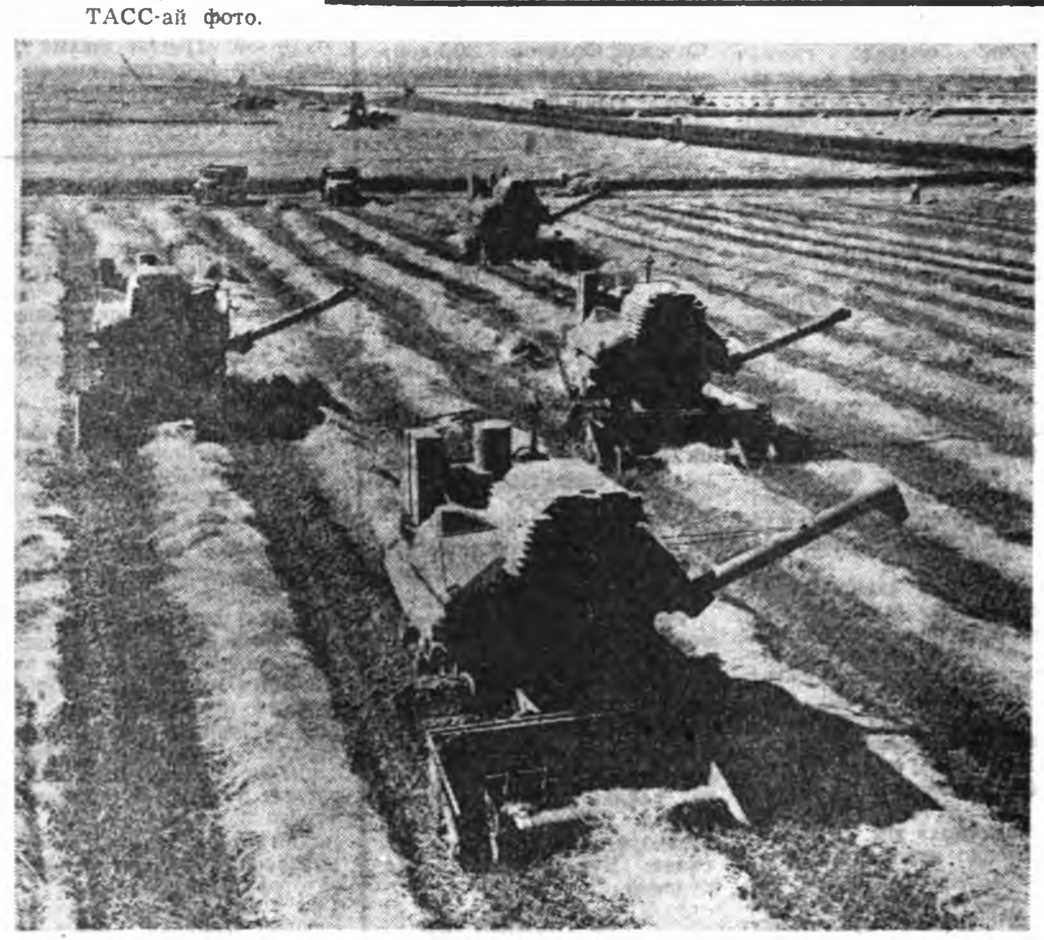
Бригадир, өөрөө М. Ф. Погорелов гэгшэд суг хамта урлан нарижуулгын олон дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Тэдэнэр дизельнэ цехэй эмхидхэгдэһэн үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Тэдэнэр дизельнэ цехэй эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо хамта ажаллажа, бэе бэеэ һайн ойлгодог болонхой. Эдэ хоёр хамта дээрээ урлан нарижуулгын 40 гаран дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэн байна. Тэрэнэйнгээ түлөө «БурАССР-эй габьяата урлан нарижуулагша» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

С. И. Маковей шэнэ юумэ үүсхэгшэ гэжэ завод соогоо дэмы суурханагүй. Тэрэнэй ухаан бодолдо ямар нэгэ шэнэ бодол түрэһэн лэ байдаг. Столой саана һуужа хөөрэлдэхэ үедөө детальнуудые хараадхина.

— Эдэниие дахин хэрэглэнэгүйбди. Миин лэ олон юумэн хаягдана. Харахада яһала һайн, заһабарилаад лэ дахин хэрэглэжэ болохо байгаа, теэд инструкциин ёһоор иимэ эрхэгүйбди, — гэжэ энеэбхилнэ.

— Бодожо үзэхэл хэрэгтэй, — гэжэ хэлээд, бодолгодо абтаба. Энэл үедэ тэрэнэй толгой соо ээлжээтэ ямарнэгэ дурадхал түрөө ёһотой.

Ю. БУДАЕВ.

КРАСНОДАРС КА ХИЗААР. Красноармейскэ районой «Россия» колхоз 4.900 гектарта барайгар таридаг. Энэ жэл гүрэндэ 21 мянган тонно худалдаха. Барайгар хурялга хуряалагдана.

ТАСС-ай фото.

СОВХОЗДО—УЛААН ТУГ

Үнгэрэгшэ 1972 — 1973 онуудай үбэлжэлгын үедэ адууһа малһаа ашаг шэмэ ехээр абаха, гүрэндэ элбэгээр худалдахын тула малшадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсожо, Хяагтын совхозой малшад, һаалишад, хонишод һайн үрэ дүн түйлаба.

Үбһэ тэжээлээр дутамаг байгаашье һаа, совхозой малшад бүхы арга боломжоёо, хүсэ шадалаа элсүүлэн, эршэмтэйгээр мүрысэн ажаллажа, үбэлэй һаранuудта мяха, һү ехээр абажа, адууһа малаа гарза хоролтогүйгөөр ондо оруулжа, шэнэ түл түрэсыень һайнаар түлжүүлжэ шадаа.

Һаяшаг малшадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүн гаргагдажа, Хяагтын совхозой коллективтэ СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын, хүдөө ажахын болон бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан Туг, мүнгэн шан барюулагдаха болоо гэһэн баяртай мэдээсэл абтаа.

С. ХАЛТУЕВ.

«ДИНАМО» ЗАВОДОЙ ЭРШЭТЭ АЖАЛ

МОСКВА. С. М. Кировэй нэрэмжэтэ «Динамо» заводой коллектив түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ эршэтэйгээр хүдэлнэ. Городой транспорт болон экскаваторнуудта хэрэгтэй электро-түхеэрэлгэнүүд эндэ хэгдэдэг. Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын хахадай даабарине динамовцууд һараар урид дүүргэһэн, тиихэдэ ажалай бүтээсые 28,7 процентээр дээшэлүүлһэн. 1974 оной түсэбөөр хараалагдаһан хэмжээндэ хүргэһэн байна. Бүтээн гаргагдаһан продукциин 60 процент «Эрхим» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр тушаагдана.

Заводой нэгэдэхи машина нэгэдхэ коммунист Михаил Кириллович Захаровай хүтэлбэрилдэг бригада ажалай үндэр бүтээсэ түйлажа табан жэлэй ажалай үльгэр жэшээ харуулан ажаллана. Энэ коллективэй гэшүүн бүхэн хубиингаа даабарине үлүүлэн дүүргэнэ. Бригада жэлэйнгээ даабарине 20 хоногоор урид дүүргэхээр шиидэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. К. Захаров (зүүн гарһаа) фрезеровщик Ю. А. Горячкин бэлэн болгоһон продукцияа тушаахаар бэлэджэ байна.

ТАСС-ай фотохроника.

АНХАРАГТЫ: һонирхолтой дүй дүршэл

АШАГТАЙ ТУРШАЛГА

Адууһа малай эдихэ үбһэ тэжээлдэ тон шухала, шэмэтэй бодос белок дуталдажа, мал ажалые түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ горитойхон һаад ушаруулдагдана. Теэд энээниие шиидхэхэ аргагүй гээшэ гү? Чапаевай нэрэмжэтэ совхозой директор Руслан Камбулатович Бекузаровай һанаа сэдьхэлые энэ асуудал үнинэй зобоодог һэн.

— Номой заабари хаража үзэбэл, бобово ургамалнуудые ехээр таридаг болоол һаа, тэжээлые белок ехэтэй болгохо аргатай байна, — гэжэ агрономууд, зоотехнигүүд хэлэдэг байгаа. — Теэд гансахан ондоо тэрһээ асарһан үрэһөөр бобово ургамалые эхэнхи газарта тарихань бэрхэтэй ааб даа. Юуб гэхэдэ, эхэнхи газарта бобово ургамалай үрэһэн хүсэд эдеэшэдэггүй ха юм. Тиихэдэнь горох ургуулаад туршаабди. Теэд тэрэниие хуряахада бэрхэтэй байһан дээрэһээнь горох ехээр тарихаяа болёо һэмди, — гэжэ тэрэ хөөрэнэ.

Тиигэбэшье совхоз өөһэдынгөө хүсөөр белок ехэтэй тэжээл элбэгээр бэлэдхэдэг болоһоной ашаар лэ мал ажалаа эрид хүгжөөжэ шадаа. Эндэхид жэл бүри элдүүриин газарай 100 гектар бүридэ 40 центнер мяха, 120 гаран центнер һү абана гэхэ гү, али областиингоо хүршэ ажахынуудайхида орходоо нэгэ хахад, хоёр дахин ехэ продукци үйлэдбэрилнэ.

Үнэндөө, эндэ тиимэшье гайхалтай юумэн үгы байгаа. Нэн түрүүн бобово ургамалнуудай үрэһэ өөһэдөө ургуулдаг, олон ондоо сортын ургамалнуудые таринжа туршадаг болоо.

Нэгэтэ Руслан Камбулович мэргэжэлтэдээ суглуулаад, дааһан ажалдаа ухаансараар хандаха, хүдөө ажахын үйлэдбэридэхи технологуудай үүргэ тухай хөөрэлдөө дэлгэбэ. Тиихэдээ Тимирязев, Мичурин тухай дурдаа, тэдэнэй хэһэн шэнжэлхы туршалгын ехэ хүдэлмэри тухай хөөрэлдөө.

— Классигуудай дурадхаһанай ёһоор, бидэнэй өөһэдөөшье туршалга хэдэг һаамнай муу бэшэл байгаа даа, — гэжэ директор дурадхаа һэн.

Энэнь абаһаар тиимэшье бэлэзр бүтэжэ үгөөгүй, үдэр бүриингөө ажал ябуулжа байгаад, хажуугаар бэдэрэлгэ, туршалга хэхэ гээшэ бэлэн бэшэ. Тиигэбэшье маанадһаа нэн түрүүн юун хэрэгтэйб, ажахымнай юу хүлеэнэб гэжэ мэргэжэлтэд һайн ойлгожо байгаа ха юм. Холимол хүхэ, шара хүсы үбһэн болон элһэнэй эспарцет, викэ ногоонуудай үрэһэ холижо, худхажа байгаад, таряад туршаа. Удаань дахин туршалга хэжэ, һүүлдэнь холимол ургамалнууд сооһоо эгээ ехэ, һайн шанартай ургаса үгөөшыень шэлэжэ абаһан байна. Энээнэй ашаар адууһа мал белок элбэгтэй тэжээл дуран соогоо эдидэг болоо.

Үхэр малда үбһэн гээшэ эгээл шухала тэжээл болодог ааб даа. Теэд гансахан үбһөөр малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэгүйш. Р. Н. Бекузаров дахин мэргэжэлтэдтээ зүбшэжэ үзэбэ. Горохые ешмээнтэй холижо, эдэ хоёр ургамалые зэргэлүүлэн зурууд зуруудаар таряад туршаха гэлсэбэ. Тиихэдэнь горохой ургасые хуряажа абахада таарамжатай боложо үгөө. Горох ешмээн хоёрой тарилга совхоздо мүнөө 3 мянган гектарта хүрэбэ. Хэрбээ һүүлэй табан жэлдэ гектар бүриһөө 16 центнер шэниисын ургаса абтадаг һаа, горох ешмээн хоёройнь ургаса һураггүй ехэ байна. Үшөө эдэ ургамалнуудай шэмэтэ бодосоор ехэ байһаниие тоолохо болоо һаа, хоёр дахин ехэ баримшатай байба. Энээнэй ашаар дарагдаһан силосэй шанар һураггүй һайн болоо. Мүн силостэ дарахын тула кукурузаһаа гадна, наран сэсэг таридаг болоо.

Энэ совхозой һайшаалтай дүй дүршэл тухай һураг сүү бүхы область соо тараа. Һаяшаг ажахын директор Р. К. Бекузаров Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртөө гэһэн баяртай мэдээсэлые дуулахадаа, хүн зониинь тон сэдьхэлээ ханамгяар угтаа.

Тэрэ өөрынгөө барагдашагүй эршэ зорнгоор, хүсэл эрмэлзэлгээр, сусаршагүй оролдолгоороо гээгдэнги совхозые область дотороо эрхимүүдэй зэргэдэ гаргажа шадаа. Мүн энэ ажахы Хойто Казахстан доторoo малай үбһэ тэжээлые ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ тусхай һургуули болонхой.

Тус ажахы үшөө юугээрээ онсо шалгарнаб гэхэдэ, Чапаевай нэрэмжэтэ совхоз малай эдихэ үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэдэг болоходоо, тарянай газарые бага болгоогүй. Харин урдань ургаса багатай газарай хүрьһэ үндэһөөрнь һайжаруулжа, тэндэһээ тэжээлэй ургамалнуудые ехээр абаиа бшуу. Энээнэй ашаар совхоз мүнөө оробһото ургамалай тарилга 800 гектараар үргэдхөө.

Байгша ондо Хойто Казахстанай ажахынууд үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээ. Хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ сенаж, витаминтай үбһэн, ногооной гурил бэлэдхэгдээ. Тиигэжэ тэжээлэйнь белок һураггүй ехэ болоо. Эндэл Бекузаровай эхилһэн дүй дүршэл ехэхэн удха шанартай байһанаа харуулаа.

Н. ВАРОВ.
ТАСС-ай корр.

Соведүүдэй хүдэлмэри

ТҮСЭБ ЮУНДЭ ДҮҮРГЭГДЭНЭГҮЙБ?

...нэй кассада мүнгэ ...лха түсэб дүүргэлгэ ...гээ удха шанараар ажа... мүн политическэ шуха... ...ганинуудай тоодо оро... ...байhаниинь мэдээжэ. ...юуб гэхэдэ, энээнэй ...р арадай ажахын бүхы ...ниууды хүгжөөхэ гү... ...ай түсэб болон бюджедые ...лгэ, экономико болон ...культура саашадань хүт... ...э, совет хүнэй байра ...ы hайжаруулга гэхэ мэ... ...хала асуудалнууд үдэр ...hара, квартал бүхэндэ ...дажа байдаг. ...эл иимэhээ гүрэнэй ...н түсэб дүүргэхэ асуу... ...хүтэлбэрилэгшэ бүхэн, ...лгын-финансова хүдэл... ...эгшэд, арадай ажахын ...hалбаринуудые хинан ...даг түлөөлэгшэд гол ...ралаа хандуулха зэргэ... ...Гэхэ зуура, Хориин ай... ...кассын түсэб дүүргэхэ талаар жэлэй түсэб дүүргэгдэнгүй үлэхэ аюулда ороод байна.

Худалдаа наймаан гүрэнэй кассын түсэб дүүргэлгэдэ гол үүргэ дүүргэдэг юм. Худалдаа наймаанай предприятинууд болон эмхи зургаануудтахи зарим хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй, наймаалагшадай оролдосотой бэрхээр ажаллаагүйhөө болож, эд бараа наймаалха түсэб, гүрэнэй кассын түсэб дүүргэгдэнгүй үлэдэг байна. Жэшээнь, Хандагайн ОРС (начальнигынь нүхэр Губарев А. Е.), аймагай эд хэрэглэгшэдэй бүлгэмэй Ашангын, Хориин, Хүрбын хүдөөгэй нэгэдэлнүүд эд бараа наймаалха түсэбөө хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Аймагай олохон магазинуудта промышленна эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүд, тэрэ тоодо мяхан, загаhан, тоhон болон өөхэн, саахар, макаронно-кондитерскэ зүйлнүүд ехэ хомор, заримдаа үгы шахуу байдаг.

Зарим магазинуудта ажаhуудалай хэрэгсэлнүүдые, илангаяа үхибүүдтэ хэрэгтэй эд бараа олохонь бэрхэтэй байдаг. Жэшээнь, сентябрь hарада Хандагатайн, Хүрбын, Хориин ОРС-нуудай магазинуудта баазанууд hаа эд бараан абаашагдаагүй шахуу.

Аймагай олохон магазин эд бараа наймаалха түсэбөө саг үргэлжэ дүүргэнэгүй. Жэшээнь, Ашанга тосхоной 5-дахи магазин (даагшань нүхэр Цырендоржиева) эд бараа наймаалха түсэбөө саг үргэлжэ таhалдуулна. Досоонь ороходо м у у х а й байдаг. Хандагайн ОРС-до мэдэлтэй 9 магазинай зариманиинь июль, август, сентябрь hарынгаа түсэбые дүүргээгүй. Гэхэ зуура, ОРС-ын начальник нүхэр Губарев энээн тушаа hанаагаа зобоногүй, УРС-ын зүгhөө мүн лэ зохихо хэмжээн абтаагүй байhаар.

Хүн зоной ажаhуудалай эрилтэ хангадаг аймагай комбинат (директорынь нүхэр С. У. Варфоломеев) ехэ гээгдэлдэ оронхой. «Хэрэгнай муугаар ябажа байна, манда мүнгэн үгы» гэжэ директорынь харюу үгэдэг. Хүн зоной ажаhуудалай эрилтэ хангадаг республикын министерство энэ комбинат тушаа зохихо хэмжээ абанагүй.

Райпогой нийтын эдеэ хоолой предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд гүрэнэй түсэб дүүргэхэ асуудалда hаналаа табиха зэргэтэй байгаа. Удинск тосхондо хүдэлдэг hайн кафейн холодильник эбдэрхэй болоhоной шалтагаанаар мяха хадагалха аргагүйдэнэ. Аймагай эд хэрэглэгшэдэй бүлгэм, Буркоопсоюз энээн тушаа юу хаража байнаб?

Зарим совхозууд болон леспромхозууд гүрэнэй зүгhөө капитальна барилгада hомологдоhон мүнгэ зөөри хангалтагүйгөөр хэрэглэнэ, удаанаар, шанар муутайгаар барилга хэжэ, түсэбhөө гадуур мүнгэ зөөри гаргашална. Эдэ баримтанууд Хориин, Хүрбын леспромхозуудта хабаатай. Эдэ предприятинууд мүнгэ зөөревр тулюур байдалда байна. Жэшээнь, Хориин леспромхоз мүнөөшье болотор хүдэлмэришэдэйнгөө салингые үгөөгүй байhаар. Энэ леспромхозой отолhон хэдэн мянган кубометр модон наймаанда гарангүй, ой соогоо хэбтэнэ. Аймагай гурбан леспромхоз гүрэнэй банкида ехэ мүнгэ үритэй. Хүрбын совхоздохи барилганууд ехэ удаанаар, шанар муутайгаар хэгдэнэ. Гадна барилгануудынь проектно-сметнэ документациhаа ондоогоор хэгдэнэ.

Аймагай олохон совхоз гүрэнэй зүгhөө ехэ хүнгэлэлтэтэй урьhаламжын мүнгэ абаха зуураа, доторойнгоо арга боломжо хэрэглэдэггүй байна.

Гүрэнэй кассова түсэб дүүргэхэ, аймаг соогоо мүнгэнэй эрьесые тогтууритай hайн болгохо асуудалда бүхы хүтэлбэрилэгшэд, финансын хүдэлмэрилэгшэд, арад зондо хэрэгтэй эд бараа гаргагшад, гүрэнэй хиналтын органууд hаналаа саг үргэлжэ табижа байха уялгатай.

Ц. ЦЫДЫПОВ,
гүрэнэй банкын Хориин отделенийн эрхилэгшэ.

...ЛАСТЬНУУД ХООРОНДЫН СЕМИНАР БОЛОБО

...РСФСР-эй элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудай ...ажэлмэрийе эрдэм наукын үндэhөөр эмхидхэхэ ба хүтэл... ...хэ асуудалаар областьнууд хоорондын семинар ...Улаан-Үдэдэ болобо.

...Тус семинарые РСФСР-эй элүүрые хамгаалгын министерство, МНИИЭМ-эй элүүрые хамгаалга эмхидхэлгэ ба арит сэбэрые сахилгын таhаг, Буряадай АССР-эй элүүрые хамгаалгын министерство үнгэргэнэ.

...РСФСР-эй МНИИЭМ-эй таhагые даагша, медицинын ...эрдэмэй кандидат Л. С. Кутина, РСФСР-эй элүүрые хамгаалгын министерствын НОТ-ой таhагай хүтэлбэрилэгшэ, медицинын эрдэмэй кандидат Н. И. Вахрамеева, ...гай 4-дэхи поликлиникын ахалагша врач В. Н. ...на, Ростовско областиин Цимлянска районой ахалагша врач М. В. Кацман, Буряадай АССР-эй элүүрые хамгаалгын министр Л. Д. Мадыева болон бусад 15 хүн ...лэгшэдые хэлэбэ. Тэдэнэй дунда Свердловско, Ка...ска, Шэтын ба бусад областьнуудhаа, Нижний-Та..., Москва, Свердловск хотонуудhаа түлөөлэгшэд бии. ...Семинарта хабаадагшадай урда олон ондоо, hонирхолтой ...нүүд табигдана. РСФСР-эй элүүрые хамгаалгын ...зургаануудай хүдэлмэрийе эрдэм наукын үндэhөөр ...эмхидхэхэ ажалай ябаса, амбулаторинууд ба поликлини...нуудай хүдэлмэри эмхидхэхэ методико, мэргэжэлтэдые ...хэ ажал хүдэлмэриин шухала асуудалнууд, диспан...ерудэй аргаламжын хүдэлмэрийе hайжаруулга, сан...аторинуудта НОТ нэбтэрүүлгэ гэхэ мэтэ hонирхолтой асуудалнуудые семинарта хабаадагшад зүбшэн хэлэлсэбэ.

...Энэhээ гадна, тэдэ Буряадай АССР-эй республиканска больница, № 4 поликлиникэ, түргэн туhаламжын ..., республикын СЭС, Сэлэнгын больница ба Кабанскын аймагай № 44 аптекэ гэхэ мэтэ элүүрые хамгаалгын зургаануудай ажал хүдэлмэритэй танилсана.

МАНАЙ КОРР.

...Москвада проспект гэжэ нэрлэгдэдэг hая бии болоhон ...нууд бии юм. Тэрэнэй нэгэн — Калининска проспект. Архитектурна шэнжэлгэнүүдэй Парижска түб архитек... шэнэ аргануудые хэрэглэhэнэй, городые болбосон ...тэй, гоё hайхан болгохо талаар хэhэн, түйлаhан ...лтануудайнь түлөө Калининай проспектдэ «Гран...» шагнал үгтэhэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Калининска проспект.

ТАСС-ай фотохронико.

Ажаhуудалай эрилтэ хангадаг комбинат Тарбагатай тосхондо (Улаан-Үдын аймаг) бии юм. Оёдолой, фотографиин, мебель хэдэг, гутал оёдог цехүүд эндэ хүдэлнэ. Георгий Иванович Гусляков энэ комбинадай директорээр арбаад жэлэй туршада ажаллана.

hаяхан Георгий Ивановичтай уулзажа хөөрэлдэhэн байнабди. Дайнай гал дүлэн соогуур гараhан, хэдэн удаа шархатаhан, мүнөө жара наhаяа намнажа ябабашье hаа, хүнэй атаархамаар, хүдэр, задарюун зандаа. Юумэ хөөрэхэ, хэлэхэдээшье нам, дару.

— Гурбан аха дүүнэр Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадалсаа hэмди. Ехэ Степан ахамнай дайнда үгы юм. Тэрэнэй баатарай үхэлоор унаhыень hүүлдэ мэдээ бэлэйбди. Ушарынь гэхэдэ, гүрэн түрэмнай тэрэнэй баатаршалгые үндэрөөр сэгнэжэ, наhа бараhанайнь hүүлээр Улаан Тугай орденоор шагнаа hэн, — гээд аха тухайнь бэшэhэн «За честь Родины» гэжэ газетын тэрэ үеын номер Георгий Иванович бидэнэртэ харуулба.

Платон дүүмнай Ленинград шадар болоhон түүхэтэ байлдаанда хабаадалсаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай II шатын орденоор шагнагдаhан байна. Дайнай инвалид болоhоншье hаа, мүнөө хүрэтэрөө ажаллаhаар, — гээд тэрэ хөөрөөгөө үргэлжэлүүлбэ.

ДҮЛЭТЭ ЖЭЛЭЙ БААТАРНУУД

ДОЛООН ОРДЕНТО

Георгий Иванович өөр тухайгаа балай юумэ хөөрэнэшьегүй. Теэд тэрэнэй энгэртэ яларhан дайшалхы долоон орден, олон медаль дайнда баатаршалга харуулhыень гэршэлжэ үгэнэ. Дайшалхы Улаан Тугай, Улаан Одон, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай гурбан, Алдар солын хоёр орден, олон тоото медальнууд. Эды олон орден, медальнуудта хүртэhэн сержант болон сэрэгшэд республика доторнай үсөөн лэ байха. Үнэхөөрөөшье Георгий Иванович эрэлхэг зоригто баатаршалга гаргаhан сэрэгшэ болоно. Фашистнарай уурхай Берлин хото хүрэжэ, дайшалхы замаа дүүргээ hэн.

Г. И. Гусляков 1942 оной август hарада Сталинград шадар эгээн түрүүлэн байлдаанда хабаадалсаhан байна. Тиихэдэ тэрэ үхэр буугай наводчик ябаа. Ноябрь hарада болоhон нэгэ байлдаанда тэрэ хүлөө шархатаба. Буугай hомон мүнөөшье бэедэнь үлэшэhэн зандаа. Георгиин эдэгэмсээрнь, танкистын hургуулида эльгээбэ. Нэгэ хэдэн сарай унгархэдэ, танкын механик-жолоошон болоо hэн. Тэрэл мэргэжэлээрээ дайнай дүүрэтэр ябаа. «Т-34» тухэлэй танк жолоододог болоhон сагhаа хойшо тэрэ хэдэ хэдэн баатаршалга гаргаhан байха юм. 1945 оной майн 6-да «Танк жолоодохо мастер» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртөө

Нэгэ иимэ ушар тухай Георгий Иванович мартадаггүй. Б а р у у н Буг мүрэнийе гаталжа байhан үе. Старшина Гусляков дайсанай түлэг буудажа байтар, совет танкист хүлеэгдээгүйгөөр дээрэнь хүрэжэ ерэбэ. Ухаа мэдээ алдаhан фашистнар буугаа хаяад, зугадажа оробод. Гусляковой «Т-34» танк дайсадыехумхиин тооhон болотор буудаад, hүүлээрнь дайсанай хоёр танк гэмтээбэ. Г. И. Гусляков дайсанай урдаhаа иимэ эрэлхэг зоригтойгоор добтолходоо, хододоо мэндэ гарашадаг байгаагүй алб даа. Тэрэнэй танк галдуулhаншье байха. Теэд эрэлхэг зоригто сэрэгшэ Эхэ оронойнгоо түлөө ами бэеэ хайрладаггүй, аюулhаа тунхаридаггүй, тэрэнийе илаад лэ гарагша hэн.

Дайнай дүүрэмсээр гвардиин старшина Гусляков тоонто нютаг — Ехэ-Куналейдээ бусажа ерээ бэлэй. Тэрэ гэhээр амгалан ажалдашье гвардеец ёhоор ажаллаа. Георгий Иванович РСФСР-эй болон БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотануудта хүртэhэн. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн медаляар шагнагдаhан юм.

О. ЦЫБИКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. И. Гусляков.

АВТОРАЙ фото.

Ажалшадай бэшэгүүдhээ

ДҮРШЭЛТЭЙ МАЛШАН

Дамдин Дашиевич Гармаев hамгантаяа Дархинта гэжэ нютагта ажаhуудаг. Тэдэнэр «Победа» колхозой мал ажал дээрэ хори гаран жэл хүдэлнэ.

Жэлэй дүрбэн сагта үбэлэй шэмэрүүн хүйтэндэ, хабарай хажар hалхитай үдэрнүүдтэшье, зунай аяма халуундашье малаа адуулжал ябадаг. Хэды хүшэршье hаа, энэ нүхэрэй дура буляаhан ажал юм.

Дамдин Дашиевич наhатай ...

Теэд зуратай ажалаа орхингүй, ...

Гармаевтанай бүлэ hүүлэй хэдэн жэлэй турша соо гүрэндэ тушаагдаха залуу мал харууhална. Эндэ мал адуулха, эдээлүүлхэ шадабари түсгаар хэрэгтэй юм. Колхозой правлени дүршэл ехэтэй Д. Д. Гармаевта хашарагуудые даалгахадаа, алдуу хээгүй. Ажалша бэрхэ малшан Дамдин Дашиевич хүдэлмэридөө үндэр амжалтануудые түйлана. Малай шэгнүүр нэмээхэ даабариая хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, колхозой түрүү малшадай зэргэдэ ябана.

Үнгэрэгшэ зундаа 167 хашараг харууhалжа гараа. Зунай бэлшээриин 3 hара соо хашарагуудай толгой бүриин шэгнүүр үдэртөө 1.000 граммаар нэмээхэ гэжэ үндэр уялга абаhан байна. Дүршэлтэй малшан уялгаяа амжалтатай дүүргэхын тула тэмсэжэ, hайн дүнгүүдые түйлаа. Хашараг бүхэнэй шэгнүүр сүүдхэдээ 1.014 граммаар нэмээгдэжэ, бултадаа hайнаар таргалуулагдаа.

«Победа» колхоз жэлhээ жэлдэ залуу мал hайнаар таргалуулжа, эрхим шанартай мяха гүрэндөө тушаадаг болонхой. Ехэ шэгнүүртэй, hайнаар таргалуулагдаhан олон мал мяханай комбинадта тушаажа, энэ ажахы жэл бүри хэдэн арбаад мянган түхэригэй нэмэлтэ орлозо оруулдаг байха юм. Энэ хэрэгтэ Дамдин Дашиевич Гармаевай хубита тон ехэ гэжэ онсолон тэмдэглэмээр.

Дүршэл ехэтэй малшан Дамдин Дашиевич Гармаев «Буряадай АССР-эй габьяата малшан» гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Наймадахи табан жэлэй дүнгүүдээр «Шэн габьяата ажалай түлөө» гэhэн медаляар шагнагдаа hэн. Үнгэрэгшэ үбэлжэлгын ү е д э ажалай эрхим амжалта түйлаhанайнгаа түлөө Дамдин Дашиевич Октябриин Революциин орденоор hаяхан шагнагдаhан байна.

Б. ШОЕНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Захаамин.

Россиин эгэшэ дүү республиканууд

НЕФТИИН ФОНТАНУУД

Удмуртын нефтянигууд Мишкино шадарай шэнэ уурхайhаа түлишэ абажа эхилбэ. Энэнь байгаалиин баялиг бэдэрэгшэдэй байгша ондо олоhон нефтьтэй гурбадахи район болоно.

Республикын газар дайда дээрэ нефть олдохо ёhотой гэжэ эрдэмтэдэй хэлэдэгые геологууд баталан тодоруулба. Мүнөө Удмуртын карта дээрэ хорин уурхай тэмдэглэгдэнхэй. Нефть абалгын хэмжээн жэл бүри ургана. 1969 ондо энэ республикада 100 мянган тонно нефть абтаhан байбал, 1975 ондо 5 миллион тонно абтахаар хараалагдана.

Мүнөө республика дотор сүүдхэ бүри 5 мянган тонно шэнгэн түлишэ абтана. Удмуртын нефтянигуудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ В. Гайнуллинай хүтэлбэрилдэг коллектив эрхимлэжэ ябана.

Ю. КЕДРОВ,
ТАСС-ай корр.

Ижевск.

ШЭНЭ ЦЕХ

Автомобиль бүтээлгэдэ хэрэглэгдэдэг булад шудхаха мантан томо шэнэ цех Саранскын заводто ашаглалгада оруулагдаба. Тэрэ цехэй технологическа түхеэрэлгэнүүд туршагдажа эхилээ. Тус цех жэл соо 55 мянган тонно продукци үгэдэг болохо юм. Ярославлиин, Кременчугай, Брянскын, Ульяновскын, оронной бусад городуудай автомобиль бүтээгшэдтэ энэ цехэй продукци эльгээгдэхээр хараалагдана.

Саранскын завод хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байна. Энэ завод оронной автомобильна промышленностиин предприятинуудта шудхамал материал эльгээдэг эгээ томо предприятинуудай нэгэн болохо юм.

М. ХВАСТУНОВ,
ТАСС-ай корр.

Саранск.

Олзотой hалбари

Индейкэнүүдые үсхэбэрилхэ томо комплексын барилга «Нартан» колхоздо дүүргэгдэбэ. Хэдэн гектар шулуутайшаг газарта батарейнэ цехүүд, инкубаторнууд, бусад албанай гэрнүүд бодхоогдоо.

Үйлэдбэриин бүхы хүдэлмэри — тэжээл ба уhа үгэлгэ, байра соохиень сэбэрлэлгэ гүйсэд оньhожоруулагдана. Нэгэ халаанда 30 хүн хүдэлжэ, нэгэ доро 120 мянган индейкэ шахагдаха юм. Энэ ажахы жэл бүри хэдэн зуун тонно шубуунай мяха гүрэндэ тушааха байна. Шубуунай шэнэ комплексhоо энэ колхоз жэлдээ 300-гаад мянган түхэриг сэбэр олзо абахаар хараална.

Промышленна үндэhэ hуури дээрэ шубуу үсхэбэрилгэ Кабардино-Балкарида түргөөр хүгжэнэ. Дүрбэдэхи колхоздо гү, али совхоздо тахяагай нугаhанай, индейкэнүүдэй гүйсэд оньhожоруулагдаhан томо комплекснууд баригдажа байнхай.

Э. МАЛЬБАХОВ,
ТАСС-ай корр.

Нальчик.

Эрдэмтэдэй конференци

Мариин АССР-эй ниислэл хотодо Волго-Вятска районой залуу эрдэмтэдэй научна конференци болобо. Йошкар-Олагай, Горькиин, Кировэй, Чебоксарай, Саранскын, Казаниин дээдэ hургуулиин 300 шахуу эрдэмтэд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадаа.

Ниитын эрдэмэй, хүдөө ажахын, физикын, барилгын, химиин, литературын, педагогиин, радиоэлектроникын, биологиин асуудалнуудаар 160 гаран элидхэл ба мэдээсэлнүүд шагнагдаа. Элидхэлшэдэй хахадhаа олонхинь Мариин АССР-эй дээдэ hургуулинуудай эрдэмтэд байба. Республикын эрдэмтэдэй тоо hүүлэй жэлнүүдтэ нилээд олошороо. Тэдэнэй тоодо — эрдэмэй 300-гаад доктор, кандидат ороно. Эндэхи политехническэ институдай эрдэмтэд нёдондо жэл 37 урлан нарижуулгын дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ.

Волго-Вятска районой эрдэмтэдэй ажал ябуулгада энэ конференци ехэ нүлөөтэй байба гэжэ тэмдэглэгдэнэ.

В. АЛЕКСЕЕВ,
ТАСС-ай корр.

Йошкар-Ола.

ҮБЭЛЖӨӨНДЭ ОРОБО

Хойто-Осетиин хаданuудта түрүүшын саhан орожо эхилбэ. Олон мянган нарин нооhотой хонид хадын бэлшээриhээ буулгагдажа, үбэлжөөндөө — далай шадарай байрануудта оробо.

Урдань зуhаланhаа үбэлжөөндэ нүүлгэ hара соо үргэлжэлдэг байhан юм. Олон километр hунадаг замдань ветеринарна пунктнууд, уhалалгын газар түхеэрэгдэдэг hэн. Мүнөө тусхай вагонуудта ашажа, түмэр харгыгаар зөөнэ. Тиигэжэ гурба-дүрбэн хоногой туршада зуугаад мянган хонид үбэлжөөндэ оруулагдана. Хонидой үбэлжэлгын байрануудта 1 жэл хахад соо хүрэхэ үбhэн, таряа талханай зүйл бэлэдхэгдэнхэй.

Т. ЕФИМЦОВ,
ТАСС-ай корр.

Орджоникидзе.

Хэлхеэ холбооной байшан

Татарай АССР-эй нефтиин «ниислэлдэ» — Альметьевск городто хэлхеэ холбооной байшан бодхоогдобо. Дүрбэн дабхар энэ гэртэнь почто, түбэй телеграф, городууд хоорондын телефоной станци, студитай радиоузел оронхой.

Эндэ мүнөө тодхоогдожо байhан шэнэ түхеэрэлгэнүүдэй ашаар республикын бүхы городуудтай телефоноор хөөрэлдэхэ аргатай болохо юм. Тиихэдэ Москва, Горький, Уфа, Куйбышев, Свердловск, Пермь болон Волго шадарай, Ураалай промышленна бусад түбүүдтэй телефоной сэхэ холбоон байгуулагдахаар хараалагданхай.

Н. ХАРИТОНОВ,
ТАСС-ай корр.

Казань.

Шэнэ кинотеатр

Чечено-Ингушай томохон районуудай нэгэнэй түб hууринда — Наурская станицада шэл ба бетоноор баригдаhан гоё байшан ашаглалгада оруулагдаба. Энэмнай хадата энэ хизаарай хүдөө нютагта мүнөөнэй проектээр баригдаhан үргэн экрантай кинотеатр болоно. Харалгынь зал 450 хүнэй hууритай юм. Тэрэнэй шэлээр хэгдэhэн нюур талань станицын сэсэрлиг тээшэ харуулагданхай.

Автономито республикын бүхы районуудай түб hууринуудта үргэн экрантай кинотеатрнууд баригданхай. Эндэхи тосхон ба аулнуудта стационарна ба нүүдэл 240 кино-түхеэрэлгэ бии юм.

Чечено-Ингушай АССР-тэ 1 миллион 100 мянган хүн ажаhуудаг. Энэ жэлэй эхинhээ хойшо 7,5 миллион хүн кино хараhан байха юм. Энэнь түсэбөөр хараалагдаhанhаа 200 мянган хүнөөр олон болоно.

Г. НАСОНОВ,
ТАСС-ай корр.

Грозный.

Национальна хэлэн, культура

СССР-эй арадуудай национальна хэлэнэй, соёл культурын хүгжэлтын асуудалнууд Уфа хотодо болоhон эрдэмтэдэй бүхэсоюзна конференци дээрэ зүбшэгдэбэ. Бүхы союзна ба автономито республикануудай, олохон автономито область ба национальна округуудай лингвистнүүд, философууд, түүхэшэд болон социологууд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

СССР-эй Наукануудай академиин научна соведэй түрүүлэгшэ, профессор Ю. Дешериев ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, иигэжэ мэдүүлбэ;

— Элдэб үндэhэ яhатанай хэлэ ба соёл культура али болохоор хүгжөөхэ талаар ленинскэ политика манай орон дотор түрүүшын үдэрhөө эхилжэ, бодото байдал дээрэ бэелүүлэгдэжэ байдаг гээшэ. Тиимэhээ «Национальна хэлэн ба соёл культурын хүгжэлтэ ямар бэ?» гэhэн асуудал тон ехэ удхашанартай болоно. Тэдэниие шэнжэлхэ талаар совет эрдэмтэд нилээд ехэ дүрнэлтэй болонхой.

Союзна ба автономито республикануудта, автономито область ба национальна округуудта үндэhэ яhатанай хэлэнэй, соёл культурын хүгжэлтын дүнгүүдые согсолжо, тусхай тобшолол хэхэ гэhэн зорилго конференцидэ хабаадагшадай үмэнэ табигдаhан байгаа. Конференциин материалнууд хэблэгдэн гараха юм.

СССР-эй арадуудай ажабайдалда ород хэлэнэй ба культурын үүргэ саг үргэлжэ дээшэлжэ байна гэжэ элидхэлшэд тэмдэглээ гээд Ю. Дешериев онсолон хэлэбэ.

Р. РУПЫШЕВ,
ТАСС-ай корр.

Уфа.

ПОЛЬШЫН СЭРЭГЭЙ 30 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

И. Я. ЯКУБОВСКИЙ, Советскэ Союзай хоёр дахин Герой, Советскэ Союзай Маршал, Варшавска договорто хабаадагша гүрэнүүдэй нэгэдэмэл Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй главнокомандалагша

...Б НАЙРАМДАЛ БА СОЦИАЛИЗМЫН АША ТУhАДА АЛБА ХЭНЭ

...Польшын арадай сэрэгэй ...жэлэй ой октябриин ... гүйсэбэ. Польшын ...шэд болон сэрэгшэд ...ойе бүгэдэ арадай ...эр болгон тэмдэглэжэ ... Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй, социалис ...нүхэсэлэй бусад оро...ай арминуудай сэрэгшэд ...ынгөө хани нүхэдые ...рта энэ ойгоорнь амар...жа, дайшалхы хүсэеэ ...дхаха ба ороноо хам...ха арга шадалаа дээшэ...ха хэрэгтээ шэнэ ам...та түйлахыень хүсэнэ. ...нгөө интернациональна ...ада үнэн сэхэ байhан ...ын сэрэгшэд хадаа ...авска договорто хабаа...та гүрэнүүдэй социалис ...лтануудые хамгаалжа ...нэ аха дүү арминуудай ...ной найдамтай нэгэ ...болоно.

...Польшын сэрэгэй алдартэ ...Гитлерэй дарлалтаhаа ...ын түлөө, Польшын ...эй социалис замаар ...хүгжэхын түлөө ...арадай баатар тэмсэл... ...hаршагүй холбоотой.

...Фашис Германиин Поль...эзэмдэhэн үеhөө поляк ... фашизмда эсэргүү ... эхилhэн гээшэ. Польшын хүдэлмэришэн ангиин революционно түрүү ёhо заншалые халан абаhан Польшын хүдэлмэришэнэй партиин байгуулагдаhанhаа хойшо тэрэ тэмсэл тодорхой шэглэлтэйгээр үргэгдэhэн байна. Советскэ Союзда Польшын сэрэгэй часть болон соединенинүүдые эмхидхэлгэ фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ онсо hуури эзэлээ. Удаань Польшын бодото сэрэгэй частьнуудай өөрынгөө Эхэ оронийе сүлөөлхын түлөө тэмсэлдэ хам ороhон ушар Польшын арадай сүлөөрэлгын бүхы тэмсэлдэ тон шухала үүргэ дүүргэhэн байха юм.

Польшын патриодуудай гүйлтаар 1943 оной май hарада Советскэ Союзай туhаламжатайгаар Рязань хото шадар поляк арадай суута баатар Тадеуш Костюшкын нэрэмжэтэ ябаган сэрэгэй 1-дэхи дивизи бүридхэгдэжэ захалhан. Октябриин 12—13-да тус дивизиин сэрэгшэд совет солдадуудтай суг ябалсажа, Белоруссиин Ленино гэжэ hууриин шадар дайшалхы түрүүшын шалгалта гараhан байха. Совет-герман фронт дээрэ Гитлерэй эзэмдэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлдэ поляк сэрэгшэдэй түрүүшын тэрэ хабаадаhан ушар Польшын арадай түүхэдэ дэмбэрэлтэ үйлэ хэрэг болоhон юм. Энэ ушар поляк арадай Эхэ ороноо заатагүй сүлөөлхэ тэмсэлые улам зоригжуулhан, дайшалхы тулалдаанай түрүүшын тэрэ үдэр хадаа Польшын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй мүндэлhэн үдэр болон алдаршанхай. Ленино hууриин шадар болоhон тулалдаанда мүн совет-польшын дайшалхы хани нүхэсэл мүндэлөө hэн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай фронтнууд дээрэ Совет Армиин түйлаhан илалтанууд Польшын патриодуудта сүлөөрэлгын тэмсэл үргэдхэхэ таатай зохид арга боломжо олгоhон юм. Польшын ябаган сэрэгэй 1-дэхи дивизиин hүүлээр Советскэ Союзда ондоо часть, соединенинүүд байгуулагдажа, поляк арадай сэрэгэй үндэhэ hууринь болоhон байна.

Польшын сэрэгэй соединенинүүд совет сэрэгшэдтэй хамта түрэл ороноо дайсанhаа сүлөөлэлгэдэ, Берлиндэ добтолгодо, чехословак арадые Гитлерэй дарлалтаhаа сүлөөлэлгэдэ хабаадалсаа бэлэй. Дайшалхы хамтын тулалдаануудта поляк сэрэгшын патриот ба интернационалистын шэнэ шэнжэ шанар бүридэhэн байна. Дайнай гал дүлэн соогуур адхагдаhан шуhан совет ба поляк сэрэгшэдэй дайшалхы хани нүхэсэлые хэтэ мүнхэдэнь шэрээнхэй.

Дайнай hүүлэй жэлнүүдтэ Польшын сэрэгшэд түрэл арадайнгаа шэнэ ажабайдал байгуулгада эдэбхи ехэтэйгээр хабаадажа ороо. Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин хүтэлбэри доро хорото дайсантай эсэргүү тэмсэлдэ хатуужаhан, социализмын хэрэгтэ үнэн сэхэ поляк сэрэгшэд Эхэ оронойнгоо ниитэ-политическэ байдалаа үндэhөөрнь хубилгахэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэhэн гээшэ.

Дайнай hүүлээрхи жэлнүүдтэ Советскэ Союзай, аха дүү социалис оронуудай туhаламжаар, Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин хүтэлбэри доро мүнөө үеын промышленна бааза, тэрэ тоодо республикын гаа зэбсэгтэ хүсэнүүдые дайшалхы түрүү техникээр хангаха оборонно промышленность байгуулагдаа.

Польшын Арадай Республикын социалис индустриализациин бааза дээрэ богонихон болзор соо зэбсэгтэ хүсэнүүдтэнь үндэhэн ехэ хубилалта түйлагдаhан байха юм. Сэрэгэйнь кадрнуудай дайшалхы арга боломжо үргэдэhэн, добтолон ороhон ямаршье дайсанда сохилто үгэхөөр бэлэн байлгань дээшэлhэн, үзэл бодолойнь политическэ хэмжээн ургаhан байна.

Мүнөө Польшын сэрэг өөрынгөө үе сагай эрилтэдэ гүйсэд харюусажа шадаха кадрова арми болонхой. Тэрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй бүридэлдэ бүхы түрэлэй, тусхай сэрэгэй соединени ба частьнууд бии. Газараар дабшаха сэрэгэйнь частьнууд мотоорой хүсөөр сум хангагданхай, ямаршье бэрхэшээлтэ байдалда дайшалхы даалгабари дүүргэхэ сохилтын хүсөөр түгэс гээшэ.

Дайшалхы хүсэ шадалаа улам бэхижүүлэн, Польшын сэрэгшэд социалис хани нүхэсэлэй оронуудай аюулгүй байдалые хамтаараа хамгаалха хэрэгтэ хубиталаа оруулна, Варшавска договорой оборонно организацида өөрынгөө уялгые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Нэгэдхэгдэмэл командованиин түсэбэй ёhоор үнгэргэгдэдэг хамтын хэмжээ ябуулгануудта эндэхи сэрэгшэд эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсадаг байна.

Польшын ба совет зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хоорондо аха дүү хани нүхэсэлэй hайн харилсаа холбоон тогтоогдонхой. Эдэ харилсаанууд совет-поляк хани нүхэсэлэй үндэhэ hуури дээрэ сэрэг болон флодоо саашадань хүгжөөхэ, hургаха ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ hайнаар нүлөөлнэ.

Социалис оронуудые саашадань нягта жагсаалтай болтохо, политическэ, экономическа, үзэл бодолой ба сэрэгэй талаар харилсаа холбоогоо бэхижүүлгэдэ марксистско-ленинскэ партинууд онсо анхарал хандуулна. Аха дүү оронуудай, тэдэнэй арминуудай нэгэдэл бэхижүүлгэдэ Варшавска договорой организаци ехэ үүргэ дүүргэнэ. Советскэ Союзай ба Варшавска договорто ородог бүхы бусад гүрэнүүдэй зэбсэгтэ хүсэнүүдтэй хамта арадай Польшын сэрэгшэд эб найрамдал ба социализмые хамгаалха интернациональна уялгаяа нангинаар дүүргэнэ.

ТАСС.

ҮЙЛСЭНҮҮД ҮРГЭДХЭГД ЭНЭ

Республикынгаа ниислэл хотын хүхэ ногоон соо умбажа, арюун тунгалаг агаараар амилжа байхын тулада Горзеленстройн коллектив жэлэй дүрбэн сагта ехэ ажал хэжэ байдаг гэзшэ. Мүнөө эндэхи хүдэлмэришэд түрүүшын хүйтэнэй ерэжэ, саһанай унатар үйлсэ гудамжануудта, сэсэрлигтэ, хүүгэдэй талмайнуудта набшаһата модо олоор һуулгажа үрдихын тула шамдан ажаллана. Сэхыень хэлэхэдэ, модо һуулгагшадай намарай ажалайнь халуун хаһа ерэбэ.

Түхэл шарайгаа хубилган болбосон түхэлтэй боложо байһан Октябрьска районой 20-дохи, 41-дэхи кварталда модо һуулгаха хүдэлмэри түлэг дундаа ябажа байна. Евдокия Егоровна Орефьевагай даадаг бригада эндэ ажаллана. Тус бригадын гэшүүд гансахан 20-дохи кварталда 2.000 гаран акаци, клён, уляангир, хуһан, мойһон гэхэ мэтэ модонуудые таряад байна. Тиихэдэ тэдэнэр Сосновый тосхондо, 18-дахи кварталда элдэб модо тарижа эхилхээр хараална. Хүдэлмэришэд Н. И. Фролова, В. Л. Максимова, Г. М. Оскоробина гэгшэд модо һуулгаха хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэр үдэрэйнгөө даабари 120—130 процент дүүргэнэ.

Үйлсэнүүдэй үргэн уужам, жэгдэ байхын тулада Буряадай АССР-эй Коммунальна ажахын министерствын харгы барилгын управлениин коллектив энэ жэлдэ илангаяа ехэ хүдэлмэри хээ. Жэшээлхэдэ, трампаркһаа эхилээд Зүүн-Сибириин технологическа институдай байшан хүрэтэр машинын ябаха дардам харгы зурына. Мүнөө Борсоевой нэрэмжэтэ үйлсэ, Урицкиин нэрэмжэтэ болон Партизан үйлсэнүүдтэй холбогдожо байнхай. Ноябриин долоон болотор энээгүүр машина ябажа эхилхэ.

Депутат Екатерина Дмитриевна Колесникова, Сергей Демьянович Кириллов гэгшэдэй даадаг бригаданууд мүн лэ һайнаар ажаллана. Эдэ бригадануудай хүдэлмэришэд юһэ һарынгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргээд, жэлэйнгээ даабари 15 хоногоор урид дүүргэхэ гэһэн уялга абаа.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү бригадир Е. Е. Орефьева. 2. 20-дохи кварталда модо һуулгаха хүдэлмэри түлэг дундаа ябажа байна. 3. Үйлсэнүүдые асфальтаар хушажа байхань харагдана.

Д. БАЛДАНОВАЙ фототекст.

Спорт

АЖАЛАЙ БААТАРАЙ НЭРЭМЖЭТ

ЗЭДЭ. («Буряад үнэн» газетын штатнабэшэ корреспондент Д. Дугаров). Аймагай «Урожай» гэжэ спортын бүлгэм, физкультура болон спортын комитет Борьёогой совхозой суута хонишон Социалис Ажалай Герой Гасарун Лубсанович Рабдаевай нэрэмжэтэ дамжуулгын кубок бии болгохо гэжэ тогтообо. Аймагай эдир барилдаашадай эрхим командада энэ кубок жэл бүри барюулагдажа байха юм.

Иимэ шиидхэбэри юундэ абтааб? Борьёогой эрхим хонишон эдир залуу наһанһаа барилдааша хүн байгаа. Тэрэ нютагайнгаа болон аймагай бүхэшүүлэй дунда болодог мүрысөөнүүдтэ нэгэнтэ бэшэ хабаадалсажа, түрүү һууринуудые эзэлдэг байһан намтартай. Республиканскашье мүрысөөнүүдтэ хабаадалсаха золдо яһала хүртэһэн байха. Мүнөөшье Гасарун Лубсанович бүхэ барилдаагаар һонирходог зандаа. Тэрэ хони харууһалжа сүлөө түхөөгүй ябаашье һаа, нютагайнгаа эдир барилдаашадай мүрысөөе һонирхон харадаг, барилдаанай мэхэ гохо тэдэнэртэ заажа үгэдэг, олон жэлдэ барилдажа олоһон дүй дүршэлөө тэдэнэртэй хубаалдажа ябадаг юм.

Ажалай Баатарай нэрэмжэтэ дамжуулгын кубокто хүртэхын түлөө түрүүшын мүрысөөн аймагай соёлой байшанда үнгэргэгдэбэ. Шандааһанай шангые туршаха дуратай 80 гаран эдир шүүл аймагай нютаг бүхэнһөө эндэ суглараа. Гансахан Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозһоо аяар 25 барилдаашад ерээ. Мүн Ленинэй болон XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудһаа олон бүхэшүүл энэ мүрысөөндэ хабаадалсаба.

Бүхы спортсменүүд шэгнүүрэйнгээ талаар арбан бүлэг боложо хубаарба. 42—44 килограмм шэгнүүртэнэй дундаһаа Дээдэ-Үшөөтын дунда һургуулиин һурагшад Э. Цыбикдоржиев, Д. Доржиев гэгшэд түрүү һууринуудые эзэлбэ. 1973 ондо республикын һургуулинуудай һурагшадай дунда үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ хабаадалсажа, шангай һуури эзэлһэн, аймагай эдир барилдаашадай суглуулагдамал командын гэшүүн Ц-Д. Надмитов (Дээдэ-Үшөөтын дунда һургуули) 45—... логрaмм шэгнүүртэн... нэгэдэхи һуурида... Удаадахи шэгнүүртэн... даһаа республикын су... лагдамал командын г... В. Абушеев, Ц-Д. Шар... нов, Ю. Гомбожапов, ... ондо республикын чем... болоһон Ю. Гомбоев ... бусад түрүү һуурин... эзэлбэ.

Мүрысөөнэй дүн согс... до Доржо Банзаровай ... рэмжэтэ колхозой эдир ... рилдагшадай команда ... дэхи һуури эзэлжэ, ... хонишон, Социалис А... Герой Гасарун Лубса... Рабдаевай нэрэмжэтэ ... жуулгын кубокто хүртэ...

Удаадахи заншалта... рысөөн ерэхэ жэлэй ма... һүүл багта үнгэргэгд... хараалагдаба.

ТОБШО ҺОНИН

ШАТАР. Шатараар бүхэсоюзна чемпионадта октябриин 9-дэ хойшолуулагдаһан партинуудые наадалгын үдэр Карпов Корчной болон Белявскиие шүүгээ. Кузьмин Тукмаковые илаа. Аверкин — Григорян хоёрой уулзалга тэнсэлгээр дүүрэбэ.

Гурбадахи турһаа Полугаевский — Таль, табадахи турһаа Савон — Тайманов гэгшэдэй уулзалганууд наадагдаһан байна. Түрүүшынь уулзалгада Полугаевский илаа, хоёрдохи партинь тэнсэлгээр дүүрэв.

Тиин зургаан наадана һүүлээр гроссмейстер Карпов эрхимлэжэ ябана: 4.5 очкотой. Гроссмейстер Кузьмин, мастер Рашковский оройдоол хахад очкогоор тэрээнһээ гээгдэнэ.

* * *

ФУТБОЛ. СССР-эй түрүү һуури эзэлэлгын ээлжээтэ наадандa Тбилисиин «Динамо» Москвагай «Торпедые» 4:2 тоотойгоор шүүгээ.

Нааданай эхиндэ талмайн эзэд — «Динамын» футболистнууд һула муугаар наадаба. 13-дахи минутада Смирнов тоо нээбэ. 10 минутын үнгэрхэдэ, Г. Нодия харюугай бүмбэгэ сохижо оруулаа. Удаань Фетисов торпедынхидые дахинаа урагшань гаргаба. Гэбэшье Мачаидзе ялын сохилто һайнаар хэжэ, тоогоо 2:2 болгоһон байгаа.

Бүмбэгэнүүдэй олоор сохигдоошье һаань, нааданай түрүүшын хахад һонингүйгөөр үнгэрөө гэхэ гү, али хоёр командын футболистнууд техническэ алдуу гаргаһан байна. Уулзалгын хоёрдохи хахадта «Торпедын» футболистнууд тоогоо нэмэхэ хэды арга боломжотой байбашье, өөһэдынгөө саха руу хоёр бүмбэгэ алдаа. «Динамын» футболистнууд Кипиани, Г. Нодия нааданай дүнгые 4:2 болгобо.

* * *

ХОККЕЙ. СССР-эй чемпионадай гурбан наадан октябриин 9-дэ үнгэргэгдөө. Москвагай «Динамо» Челябинскын «Тракторые» 4:3 тоотойгоор шүүбэ.

— Энэ уулзалтын һонирхолтойгоор, алдуу эндүү багатайгаар үнгэргэгдэһэнииинь судья байһан намдал аятай байна, — гэжэ А. Гурышев хэлэбэ.

Нааданай түрүүшын шатын дүүрэжэ байхада, айлшадай хамгаалагшад удаа дараалан алдуу гаргажа, саха руугаа хоёр шайба алдаа.

Гурбадахи шатада Челябинскын хоккеистнүүд эдэбхижэбэшье, тоогоо тэгшэлжэ шадаагүй.

Москвагай «Спартак», Воскресенскын «Химик» командануд 5:5 тоотойгоор тэнсээ. Урда тээнь Воскресенскын хоккеистнүүд 0:5 тоотойгоор шүүгдэһэн һаа, мүнөө алдуу эндүүгээ хараадаа абажа, һайнаар даһан байха юм. «Х... командын капитан ... илангаяа шалгаржа, ... шайба «Спартагай» са... сохижо оруулаа. Т... «Спартагай» Шадр... но гурбан шайба ... байна.

«Крылья Советов» ЦСКА-гай уулзалга ... холтойгоор үнгэрөө. ... уулзалга 5:1 тоотой... Крылья Советов» кома... илалтаар дүүрэбэ.

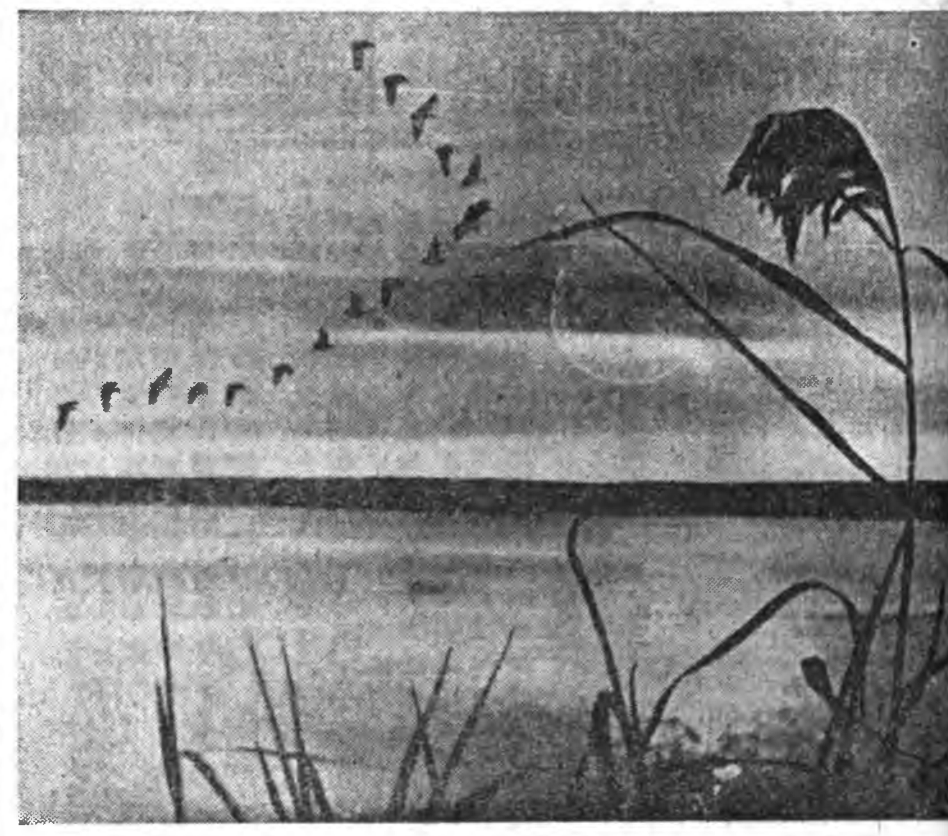
— Эндэ «Крылья ... тов» командын хоккеист... нүгөөдүүлһээ һурагүй... люу байгаа», — гэжэ ... хоорондын категориин ... Н. Резников нааданай ... рэмсээр хэлэбэ.— Бүхы ... нонууд һайнаар наадаа. ... син, Сидельников ... илангаяа һайнаар ... байна. Энэ уулзалгада ... рэгшэдэй командын ... лагшад хэдэ дахин ... гаргаа.

(ТАСС)

«Спортлотогой» октябриин 10-... Запорожидо үнгэргэгдэһэн тираж... дүнгүүд иимэ 3 (акробатика)... (альпинизм), 25 (сана-трампли... 26 (мотобол), 40 (туризм). 44 (... гурна һоржоролго).

(ТАСС)

ШАРА НАБШЫН ХАЛУУ...

Октябриин тэн багаар набшаһата модон, һөөг бургааһан гуужажа, набшаһанай унаха үе дүүрэдэг. Гэбэшье шэнэһэ модод зунайнгаа «гоёлтоһоо» хахасахаа ярадаггүй, алтарһан шэлбүүһээ гамтайгаар гүбижэ һаял захалдаг. Хадхууртай үхэр нюдэнэй һөөгүүдэй гал улаан набшаһад гол мүрэнэй олтирог дээгүүр һаршаганалдан байдаг. Хагдаржа хаташаһан ногоонуудай дундуур сагаан, улаан клевер үбһэн ногоон зандаа харагдадаг. Энэ ургамал ногоон набшаһатайгаа үбэлые тэсэжэ гарадаг. Тиимэһээ үбэлэй ногоон ургамал гэжэ нэрлэгдэдэг. Мүн алирһанай набшаһан, бадан гэхэ мэтэ ургамалнууд ногоон зандаа үбэлжэдэг. Шара набшаһанай унажа дүүрэмсээр «нюсэгэн» намар эхилжэ, баймга саһанай оротор, гол мүрэнэй хүрэтэр үргэлжэлдэг юм. Иигэжэ октябрь һарада намарай шара хүрин түхэл шэнжэ хаа хаанагүй эзэрхэн байдаг.

Октябрьда үдэртөө дулаанай сагүшөөл буурахагүй. Заримандаа агаарай температура 10—20 градус хүрэтэрөө дулаардаг, Намарай һүүлшын эрбээхэйнүүд ниидэдэг. Зарим жэлнүүдтэ октябрь һарада ехээр дулаархадань, хабарайхидал адли бургааһанай, уляаһанай эшэ гүлгэлдэг. Гэбэшье, дулаан үдэрнүүд саһа һалхитай хүйтэн үдэрнүүдээр һэлгэгдэдэг. Энэ һарада сентябриинхиһаа дунда зэргээр 9—12 градусаар хүйтэржэ, 1 градус дулаанһаа 7 градус хүрэтэр хүйтэн болодог. Гэнтэ ехээр хүйтэрхэдөө агаарай температура 21—27 градус хүрэтэр хүйтэниие харуулжа байдаг. Харин ехээр дулаархадаа хойто болон Байгал шадарай аймагуудта 16—20 градус, бэшэ аймагуудта 21—25 градус дулаанда хүрэжэ болодог.

Энэ жэлэй октябрь һарын сагай уларил ямар байхаб? Үүлэ багатай, шииг нойтогүй хуурай уларил тогтохоор хүлеэгдэнэ. Урда аймагуудта һарын дунда зэргын температура 0—2 градус (нормо соогоо), һүниндөө 5—10 градус хүйтэн болохо. Түрүүшын арбан хоногой тэн багта мүн хоёрдохи арбан хоногой эхиндэ, һүүл багта үдэртөө 3—8 градус дулаан, һүниндөө 2 градус дулаанһаа 3 градус хүрэтэр хүйтэрхэ. Октябриин 8—11-дэ, 20—23-да 9—14 ... хүрэтэр дулаарха. һү... арбан хоногой тэн ... 0—5 градус хүрэтэр ... хөөр багсаагдана.

Һарын туршада ... миллиметр, зарим ... та 15—20 миллиметр ... нойтон орохо. (Энэмна... моһоо бага). Тиихэдэ ... риин 4—6-да, 16-... һарын һүүлшын та... ногто бурхэжэ, сэлмэ... ха, шара саһан орохо... руун хойто зүгһөө ... наар һалхилха, тиих... тябриин 11, 17, 27 ... һалхин шангадажа, ... дын 10—15 метртэ ... байна.

Республикын хойто ... гуудта һарын дунда ... температура 1—5 ... хүйтэн (нормо соогоо) ... ниндөө 10—15 граду... тэндэ хүрэхэ. Хоёрд... бан хоногой эхиндэ ... риин 28—30-да ... 17—22 градус хүйтэ... хо, үдэртөө 0—5 ... хүрэтэр дулаарха. Н... хоёрдохи арбан ... һүүл багта 7—12 ... дулаан болохо, хари... һүүлшын табан ... 0—5 градус хүрэтэ... тэрхэ.

Хойто аймагуудта ... туршада 1—10 мил... шииг нойтон орохо (... һоо бага). Октябри... шын табан хоногой ту... баймга саһан орожо, ... хүбэн сагаан хүнжэл... шагдаха байна.

Л. ГОНЧАРО...
сагай ул...
шэнжэлдэг ниже...

ХИЛЫН СААНАҺАА
ТЕЛЕФОН·ТЕЛЕГРАФ·РАДИО

УЛААН-БААТАР

ГДР-эй партийно-правительственна делегаци МНР-тэ ерэбэ

ТАСС

МНРП-гэй ЦК-гай, МНР-эй правительствын уралаар хани ёһоной албанай харгээр эндэ ерэһэн СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер түрүүтэй ГДР-эй партийно-правительственна делегациие Арадай Монголой ажалшад октябриин 10-да хани халуунаар угтаба.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Х. Зиндерман, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Г. Райхельт болон бусад тусхай тушаалтад ГДР-эй партийно-правительственна делегациин бүридэлдэ ороно.

МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал, партийна ба гүрэнэй харюусалгата ажал ябуулагшад Улаан-Баатарай аэропорт дээрэ хүндэтэ айлшадаа угтаба.

ГДР-эй делегациин хүндэлэлдэ МНРП-гэй ЦК, МНР-эй Министрнүүдэй Совет обед эмхидхэжэ, энээнэй үедэ Ю. Цеденбал, Э. Хонеккер үгэнүүдые хэлээ.

ПАРИЖ

Чилиин арадтай һанал нэгэтэйбди

ТАСС

Чилиин арадтай һаналаа нэгэдэн дэмжэлгын митинг эндэ болобо. Чилитэй һаналаа нэгэдэн дэмжэхэ национальна комитедтэ хабаатай ниитын 19 эмхи энэ митинг эмхидхээ.

Урбалта хэгшэдэй алаһан, Чилиин президент Сальвадор Альендиин басаган — Исабель Альендиин митинг дээрэ үгэ хэлэхэдэнь, хэдэн арбаад мянган хүн нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Франциин Компартиин Генеральна секретарь Ж. Марше суглараагшадта хандан үгэ хэлээ. Сэрэгэй хунтын алуурша диктатуратай тэмсэгшэ Чилиин ажалшадые бүрин дэмжэжэ байһан тухайдаа Франциин Коммунис партиин үмэнэһөө үшөө дахин найдуулнаб гэбэ. Чилиин Коммунис партиин Генеральна секретарь Луис Корвалаиие, мүн Чилиин хэдэн зуугаад мянган бусад демократуудые алууршадай һабарһаа аршалан абархын тула эдэбхитэй ябуулга хэхыень Франциин ажалшадые Ж. Марше уряалба.

Франциин түрүү үзэлтэй политическэ ба ниитын бусад эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд митинг дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

НЬЮ-ЙОРК

ООН-ой ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙ

ТАСС

Уласхоорондын үргэн олониитэ Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал тухайда ехэтэ һанаата боложо, Израилиин ээрхэг түримхэйшүүлэй хорото ябуулгануудые буруушаана, Израилиин булимтаран эзэмдэһэн газар нютагуудаа бусаажа үгэхэ тухай араб арадуудай хуулита эрилтэнүүдые дэмжэнэ гэжэ ООН-ой Генеральна Ассамблейн пленарна заседани дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Араб газар нютагуудые Израилиин булимтаран эзэмдэлгэ энэ райондохи байдалые шахардуу шанга, түгшүүрилтэй болгоно. Энээнһээ уламжалан, дайнай ябуулганууд һэргээгдэнэ гэжэ Румыниин Социалис Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Дж. Маковеску мэдүүлбэ.

Булимтаран эзэмдэгдэһэн араб бүхы газар нютагуудһаа Израилиин сэрэгүүдые гаргахаар хараалһан ООН-ой Аюулгүйн Соведэй тогтоолой үндэһөөр Дүтын Зүүн зүгтэхи шахардуу байдалые политическэ аргаар шиидхэхэ шухала гэжэ Румыни тоолоно гэжэ тэмдэглээ.

Бутанһаа ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшэ С. Пенжор Израилиин ээрхэг түримхэй политика буруушааба.

Чилиин сэрэгэй хунтын гадаадын хэрэгүүдэй министр И. Уэрт заседани дээрэ мэдүүлгэ хэхэдээ, уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулгада бүрюу харша үгэ хэлэһэн байна. С. Альендиин правительство унагаагаад, шуһата муухай ябуулга үүдхэжэ байһан сэрэгэй урбалтые зүбтүүлхэ гэжэ тэрэ оролдобо.

Чилидэ урбалта хэгшэдэй түлөөлэгшын үгэ хэлэжэ байха үедэ Чилидэхи шуһата муухай ябуулгануудые буруушаалгын демонстраци галерей дээрэ болобо.

Кубын гадаадын хэрэгүүдэй министр Рауль Роа үгэ хэлэхэдээ, хунтын түлөөлэгшын баталамжые эрид буруушаагаа.

РИМ

Израилиин компартиин хандалга

ТАСС

Дүтын Зүүн зүгтэхи дайнай ябуулгануудые зогсоохо, амгалан байдал һэргээхэ дурадхалыень Кнесседэй заседани дээрэ дары хаража үзэхэ эрилтэ Израилиин Коммунис партиин парламентын бүлэглэл табиһан байна гэжэ Тель-Авивһаа абтаһан мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

Тохёолдоһон ушар байдалые парламент дары зүбшэн хэлсэхэ, Израилиин правительствын харата ябуулгануудаар үүдхэгдэһэн сэрэгэй ябуулгануудые зогсоохо шухала гэжэ тэрэ хандалга дотор хэлэгдэнэ. Израилиин правительство ООН-ой 55 найрамдалда дуратай улас хоорондын хүсэнүүдэй үүсхэлые ходо таһалдуулжа булимтаран эзэмдэһэн нютагуудаа колони болгон, тэндэ шахардуу байдал тохёолдуулна. Иимэ дээрмэдэхы хархис политикаһаань уламжалан, Дүтын Зүүн зүгтэ дайн дажар дахяад һэргээгдэбэ бшуу.

Израилиин правительствын ээрхэг түримхэй политикые болюулгаха шухала. Арабуудай, еврейнүүдэй шуһан адхарха ёһогүй! Эб найрамдал лэ арадуудай аюулгүй байдал, хангажа шадахал!

НЬЮ-ЙОРК

ООН-ой АЮУЛГҮЙН СОВЕДЭЙ ЗАСЕДАНИ

ТАСС

Израилиин ээрхэг түримхэйшүүлэй зэрлиг муухай шэнэ, гэмтэ ябуултанууд Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые хаража үзэхын тула ээлжээтэ заседанидаа сугларһан ООН-ой Аюулгүйн Соведэй гэшүүдэй дурыень гутааһан, зүрхэ сэдьхэлыень хүдэлгэһэн, һанаата болгоһон байна.

Израилиин авиациин Дамаскые бомбодохо үедэнь Норвегиһээ ООН-до байдаг адаглагша, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин эдеэ хоолой ба хүдөө ажахын таһагай эксперт алуулаа гэжэ ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхайм Аюулгүйн Соведтэ мэдээсэбэ.

Дамаскдахи совет соёлой түб, больница, хэдэ хэдэн посольствонуудай байшангууд, байрын гэрнүүд бомбодо дайрагдажа, ехээр һандараа гэжэ Сириин гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо З. Исмаил мэдээсээ.

СССР-эй түлөөлэгшэ Я. А Малик заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Израилиин ээрхэг түримхэйшүүлэй шэнэ харата ябуулгые — Дамаскын хүн зоноор олон районуудые Израилиин авиациин бомбодоһые буруушааба.

Бомбодолгоёо саг дары болюулха уряатайгаар Соведэй үмэнэһөө Израилиин правительствада Аюулгүйн Соведэй Түрүүлэгшын хандаха тухай дурадхал совет түлөөлэгшэ оруулаа.

Югославиин гадаадын хэрэгүүдэй талаар союзна секретарь М. Минич совет түлөөлэгшын дурадхалые дэмжэбэ.

Франциин түлөөлэгшэ үгэ хэлэхэдээ, Дамаскые Израилиин авиациин зэрлиг бүдүүлигээр бомбодоһон ушарые эрид буруушааһан байна.

Израилиин бомбодолгын үедэ алуулһан хүнүүдэй оронуудай правительствануудта шаналал гашуудалай мэдүүлгэнүүдые ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхайм, Аюулгүйн Соведэй бүхы гэшүүд (КНР-эй түлөөлэгшэ мэдүүлээгүй) хэбэ. Хэрбээ Израилиин бомбодолгоёо болюулаагүй һаань, иимэ алхам баадхан хүүлэхын тула Египет бүхы юумэ хэхэ гээд Египедэй гадаалын хэрэгүүдэй министр Эз-Зайят Израилиин правительствада һануулга хээ.

КОТОНУ

Израильтай харилсаагаа таһалба

ТАСС

Африкын хоёрдохи орон — Дагомей Израильтай дипломатическа харилсаагаа таһалаа гээд оронойр «Голос революции» гэжэ национальна радио мэдээсэбэ.

Араб гүрэнүүдтэ эсэргүү ээрхэг түримхэй ябуулга хэһэнтэйнь дашарамдуулан, урда үдэрынь Руанда Израильтай харилсаагаа таһалаа һэн.

ДАМАСК

Дүтын Зүүн зүгтэхи байлдаанууд

ТАСС

Октябриин 9-дэ Голанска гүбээ добуунуудта шанга тулалдаанууд болоо гээд Сириин сэрэгэй командовани мэдээсээ. Сириин частьнууд Эль-Кунейтра хотодо добтолжо, тэрэниие хүреэлһэн байна. Израилиин сэрэгүүд добтолгонуудыень сухарюулхаар һэдэбэшье, урагшагүйдөө. Голанска гүбээ добуунуудта, мүн Иордан мүрэнэй баруун бэедэ болоһон байдаалнуудай үеэр Израилиин 23 самолёт буудагдан унагаагдажа, табан лётчик пленэдэ абтаһан байна.

Эль-Кунейтра хотые эзэлэн абахын түлөө байлдаануудта дайсанай олон солдадууд хүлһөө буулгагдаа, ехэ техникэ һандаагдаа гээд сэрэгэй командованиин мэдээн дотор хэлэгдэнэ.

Октябриин 10-най үглөөгүүр фронтын түбэй хубида, Голанска гүбээ добуунуудта болоһон агаарай байлдаанда Израилиин хоёр самолёт унагаагдаа.

ЛОНДОН. (ТАСС). Израилиин зонхилхы тушаалтад араб оронуудта заһалта хэнэ, зэбсэгтэ хүсэнүүдыетнай һамна бута сохихобди гэнэ гээд Тель-Авивһаа ороһон мэдээсэлнүүд дотор хэлэгдэнэ.

ВАШИНГТОН. (ТАСС). 2 мянган далайн ябаган сэрэгшэдые һуулгаһан американ вертолётоносец мүнөө Дундада далайн зүүн хубида ерээд байна гэжэ США-гай Оборонын министерство соносхоо. Израилиин эрьеһээ 500-гаад миль газарта байһан «Индепенденс» гэжэ авианосец түрүүтэй соединенитэн тэрэ нэгэдэхэ юм.

БАГДАД. (ТАСС). Израилиин сэрэгүүдтэ эсэргүү дайнай ябуулгануудта хабаадажа байһан Иракай авиаци Голанска гүбээ добуунуудтахи Израилиин сэрэгэй бэхилэлгэнүүдтэ 80 дахин, Синайн хахад арал дээрэ шэбээлһэн дайсанай ракетнэ бэхилэлгэнүүдтэ 10 добтолго хэһэн байна гээд Иракай сэрэгэй командованиин коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Октябриин 10-да Израилиин самолёдуудай Иракай агаарай дайда руу нэбтэрэн ороходонь, Иракай истребительнүүд дайсанай 1 самолёт унагаагаа.

КАИР. (ТАСС). Агаарта, уһан ба хуурай газар дээрэ дүрбэн үдэрэй турша соо болоһон байлдаануудай үедэ Египедэй зэбсэгтэ хүсэнүүд һурагтүй булюу байдалтай байгаа гээд Египедэй Араб Республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй генеральна штабай начальник Аш-Шазли Синайн хахад арал дээгүүр хиналта хээд бусамсаараа мэдүүлһэн байна.

Танкнуудай һүүлшын байлдаанда Египедэй зэбсэгтэ хүсэнүүд ехэ амжалта түйлаа гээд тэрэ тэмдэглээ.

КАИР. (ТАСС). Октябриин 10-да Синайн хахад арал дээрэ, мүн Суэцкэ фронтын урда сектортэ болоһон байлдаануудай үеэр Египедэй сэрэгүүд дайсанай 16 танк, хэдэн ехэ буу, миномёт буляан абаа гээд Египедэй сэрэгэй командованиин ээлжээтэ мэдээн дотор хэлэгдэнэ.

ДАМАСК. (ТАСС). Октябриин 10-най үдэһөө хойшо Сириин аэродромуудые Израилиин авиациин бомбодохоор һэдэлгэ хэхэдэнь, Сириин авиаци, ПВО-гой хүсэнүүд дайсанай 14 самолёт буудажа унагаагаа гэжэ сэрэгэй командовани Дамаскһаа мэдээсэбэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Үйлэдбэриин аша үрые дээшэлүүлхэ» — түрүү бэшэг. «Ажалайнгаа эршые бүри шангадхаха» — суглуулбари. Ой модоной хүдэлмэрилэгшэд тухай. ТАСС-ай һүүлэй һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Үрэеэ хайшан гэжэ түлэхэб» — А. Рева гэгшын статья. «Эрдэм» совхоз тэжээл бэлэдхэлгэсэ амжалтатайгаар дүүргэбэ» — Н. Дашиевай статья. Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ.

Гурбадахи хуудаһанда: Р. Королевой ревизионизм тухай статья. Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Намарай Улаан-Үдэ» — суглуулбари.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

14.35 — һүүлэй һонин. 14.40 — **Үнгэтэ телевидени.** Үхибүүдтэ мультфильмнүүд харуулагдаха. 15.00 — Советскэ Союзай Герой В. С. Гризодубоватай «Орленок» телестудиин юнкорнуудай уулзалга. 16.00 — Кабардино-Балкариин телевидениин программа. 16.50 — А. Аданай «Жизель» гэжэ балет. 18.50 — 19.00 — Забһарлалга. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ харуулна:

19.30 — Телепанорама. 19.50 — «Талын галнууд» гэһэн тележурнал (буряадаар).

«Орбита» харуулна:

20.30 — «Люди на перепутье» — Чехословакиин телевизионно уран һайханай фильм. (3-дахи сери). 21.45 — **Үнгэтэ телевидени.** «А ну-ка, девушки!» гэһэн дамжуулга. 23.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

19.30 — «Дэлхэйн арадуудай оюун бэлиг». 22.00 — «Директор» — телевизионно очерк.

Улаан-Үдэ харуулна:

20.30 — Концерт.

Редакторай орло...
С. С. ЦЫРЕНДОРЖ...

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-02507. Заказ №...